

MECHANICKÁ LABORATOŘ MECHANICKÉ LABORATÓRIUM

Modely

40 až 50

ČESKY

- 40 – První automobil na světě
- 41 – Čtyřmístný veterán
- 42 – Postav hřebenové řízení
- 43 – Sestroj mechanickou převodovku s ozubenými koly
- 44 – Auto s převodovkou a elektromotorem
- 45 – Lunochoď
- 46 – Postav koloběžku
- 47 – Postav motorku
- 48 – Závodnička s elektromotorem
- 49 – Nákladní auto pro přepravu zvířat
- 50 – Keltská harfa a starodávna hudba

SLOVENSKY

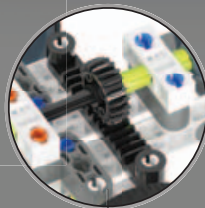
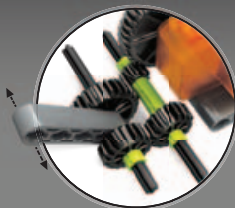
- 40 – Prvý automobil na svete
- 41 – Štvormiestny veterán
- 42 – Postav hrebeňové riadenie
- 43 – Zostroj mechanickú prevodovku s ozubenými kolesami
- 44 – Auto s prevodovkou a elektromotorom
- 45 – Lunochoď
- 46 – Postav kolobežku
- 47 – Postav motorku
- 48 – Pretekárske auto s elektromotorom
- 49 – Nákladné auto na prepravu zvierat
- 50 – Keltská harfa a starodávna hudba

Dvourychlostní
PŘEVODOVKA

Dvojrýchlostná
PREVODOVKA

Hřebenové
ŘÍZENÍ

Hrebeňové
RIADENIE

V???

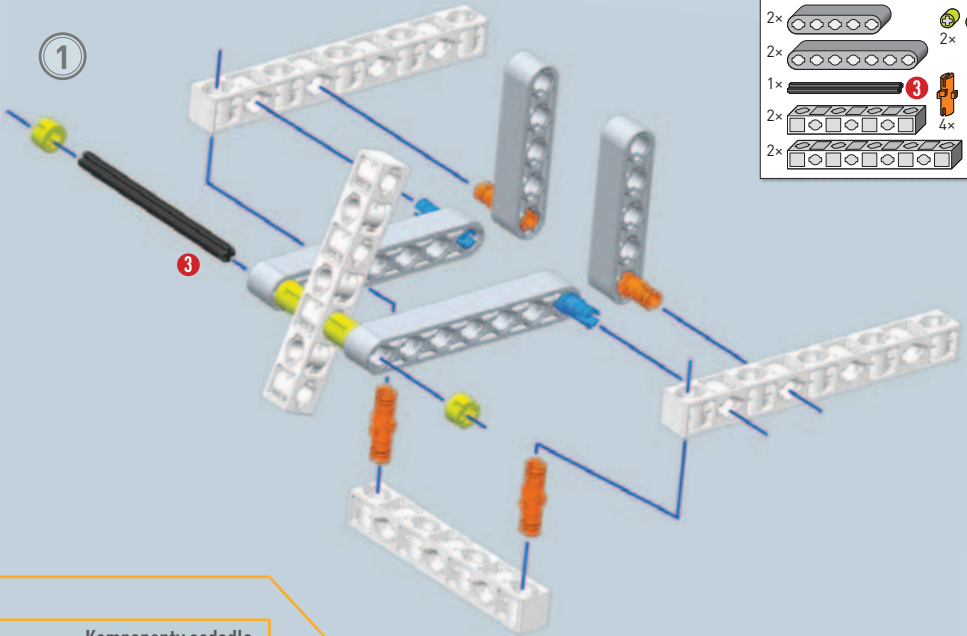
Výrobce / Výrobca: **Clementoni S.p.A.**

Zona Industriale Fontenoce, s.n.c. – 62019 Recanati (MC) – Italy

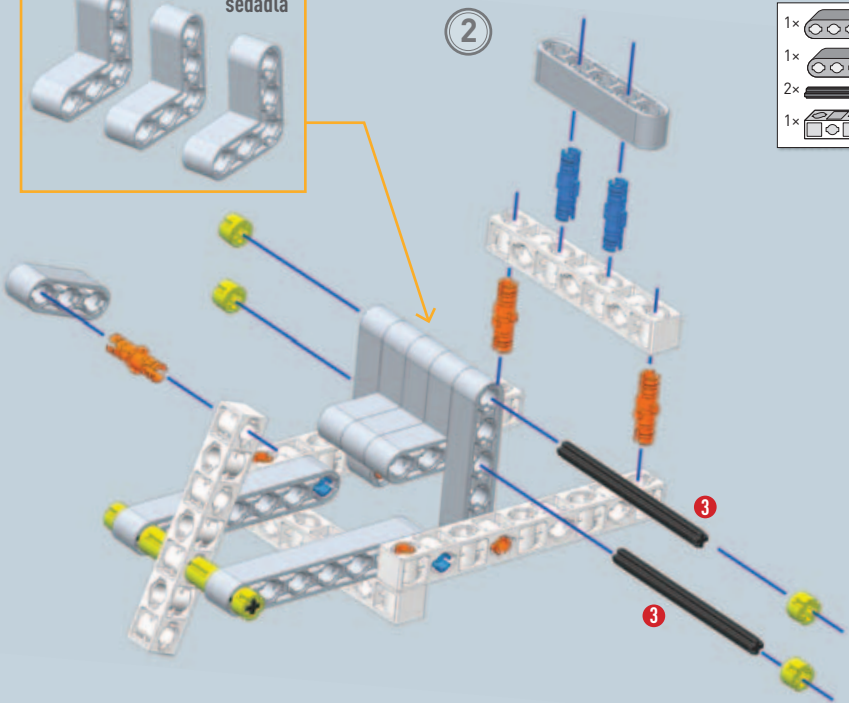
Tel.: +39 071 75811 – Fax: +39 071 7581234 – www.clementoni.com

Tento návod si uschovejte pro budoucí použití.
Tento návod si uschovejte na budoucí použití.

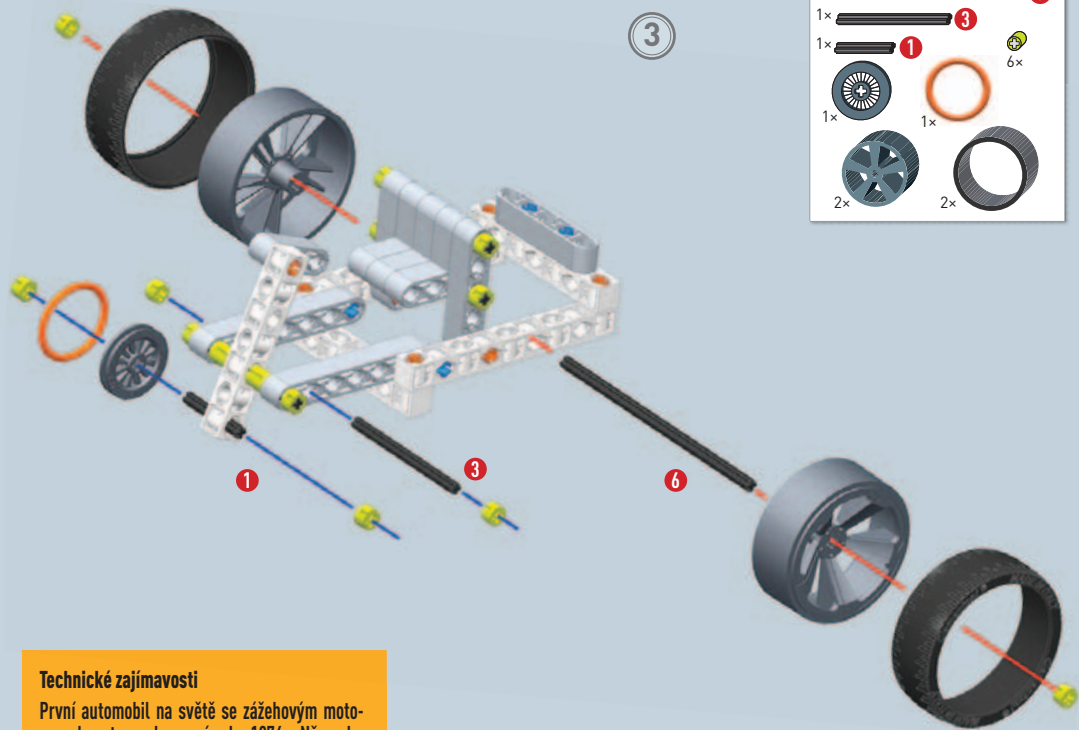

- 2x
- 2x
- 1x
- 2x
- 2x
- 2x
- 2x
- 4x
- 2x

- 1x
- 1x
- 2x
- 1x
- 3x
- 4x
- 3x
- 2x

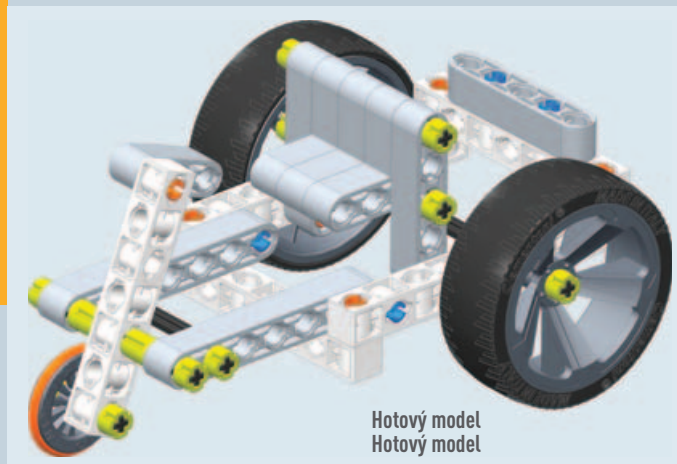

Technické zajímavosti

První automobil na světě se zážehovým motorem zkonstruoval poprvé roku 1876 v Německu K. Benz. Byl dlouhý téměř tři metry, vážil přibližně 250 kg a mohl převážet dvě osoby. V přední části měl pouze jedno kolo jako trojkolka a řízení mělo podobu tyče, protože nepřišli na žádné jiné proveditelné řešení jak současně pohybovat dvěma předními koly.

Technické zaujímavosti

Prvý automobil na svete so zážihovým motorem skonštruoval po prvýkrát v roku 1876 v Nemecku K. Benz. Bol dlhý takmer tri metre, vážil približne 250 kg a mohol prevážať dve osoby. V prednej časti mal len jedno koleso ako trojkolka a riadenie malo podobu tyče, pretože neprišli na žiadne iné uskutočniteľné riešenie ako súčasne pohybovať dvoma prednými kolesami.

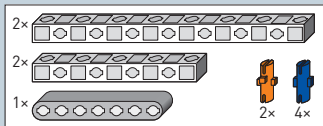
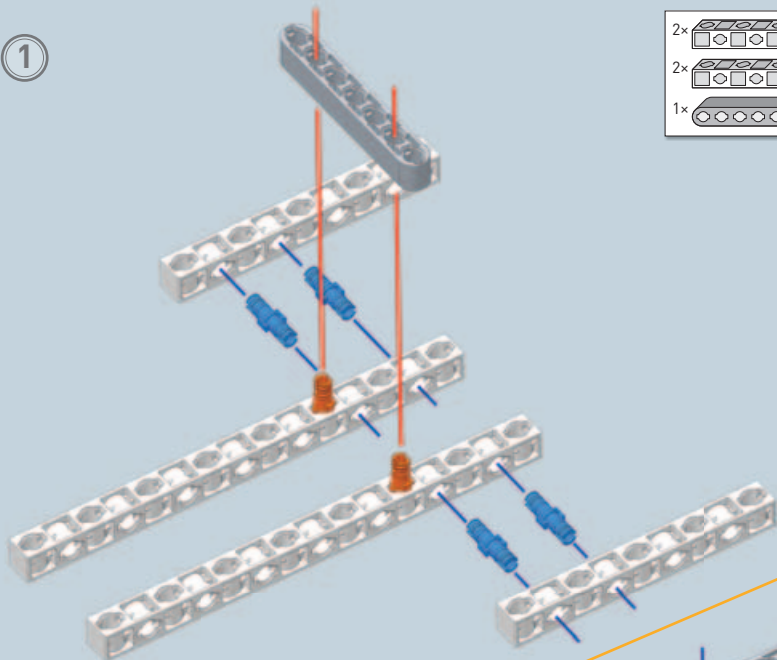
Hotový model
Hotový model

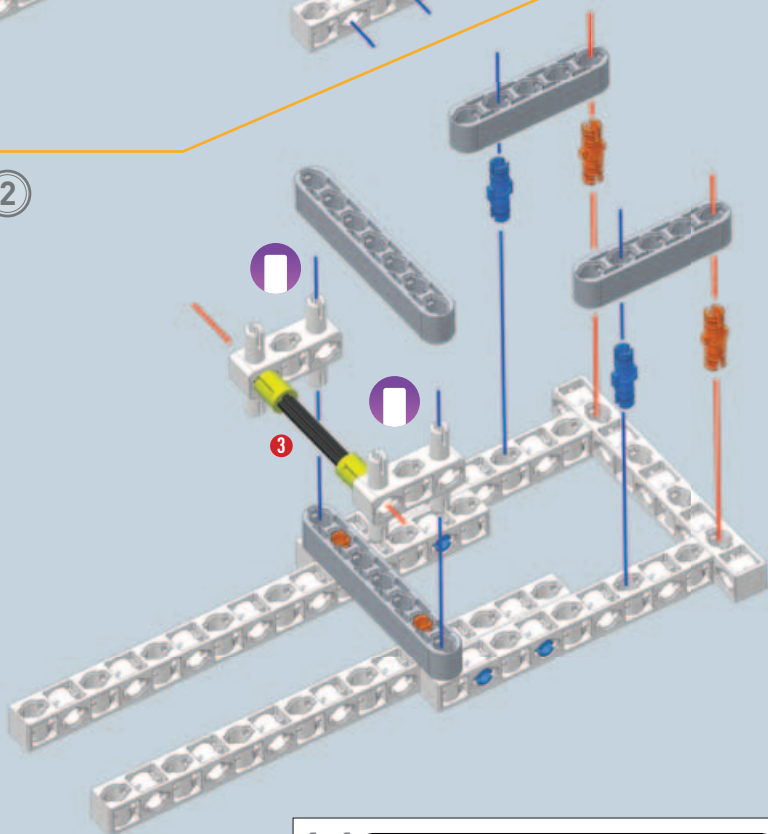
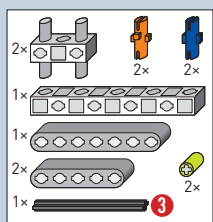
41 Čtyřmístný veterán / Štvormiestny veterán

1

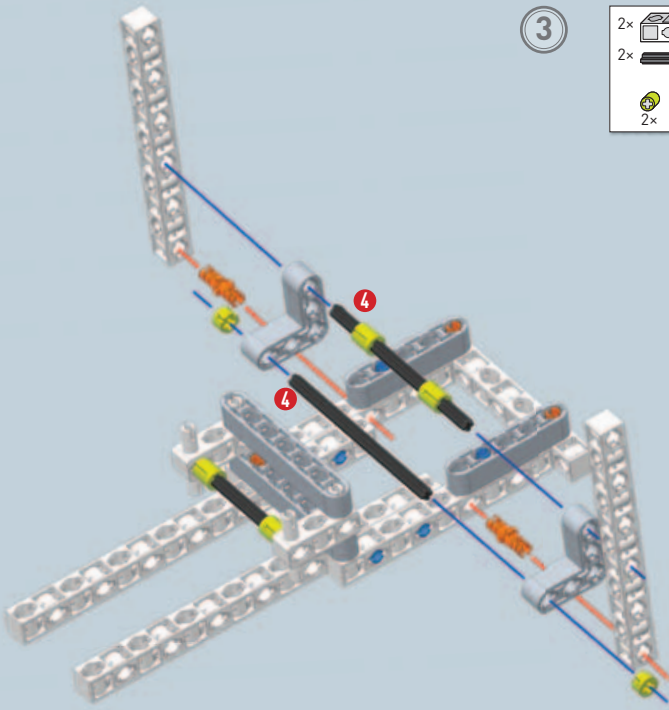
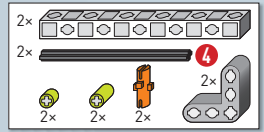

2

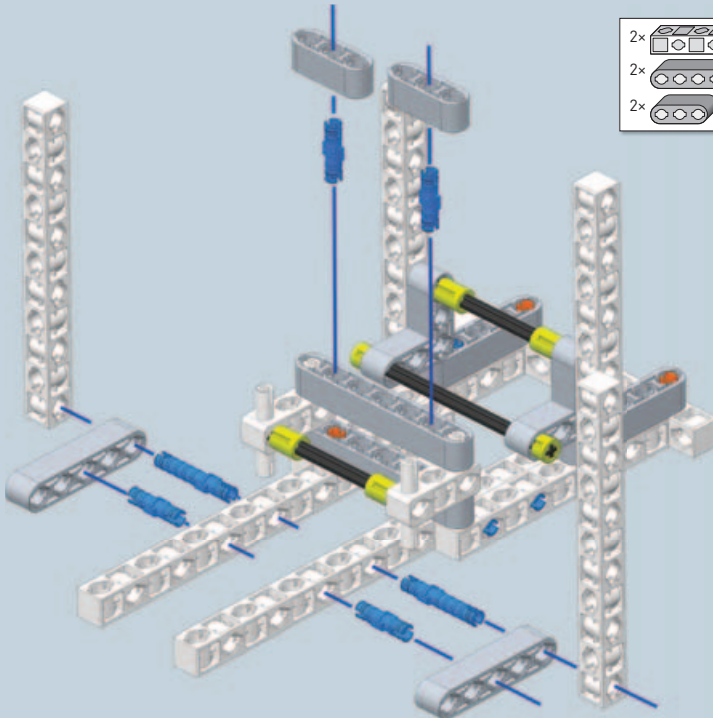
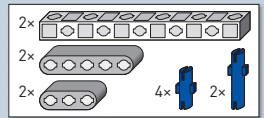

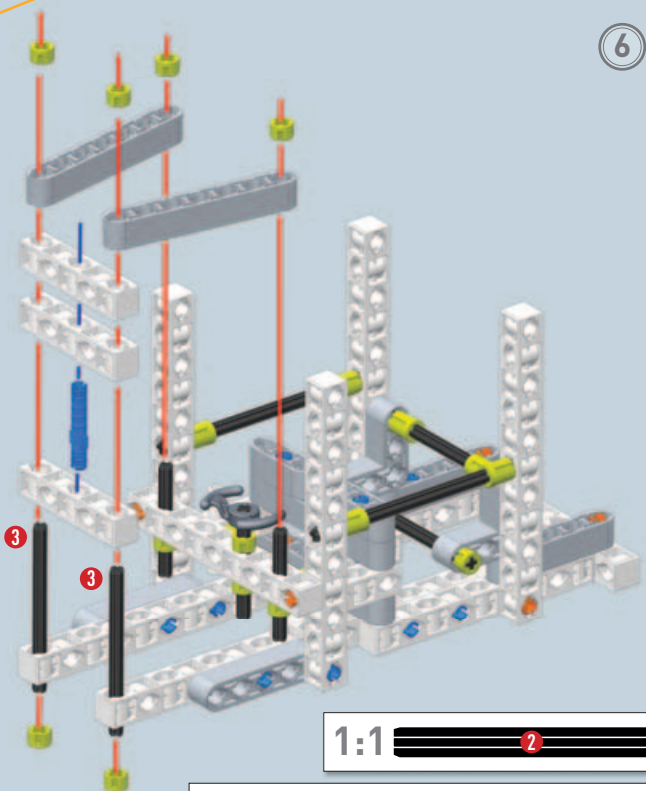
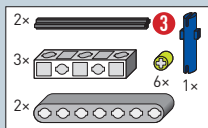
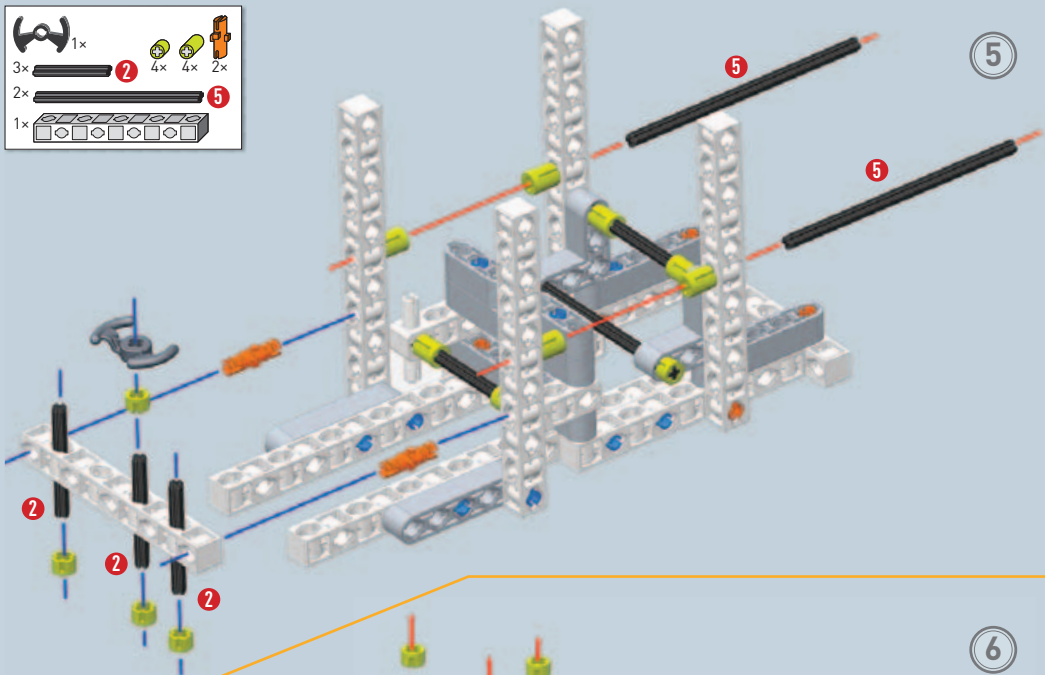
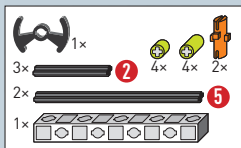

3

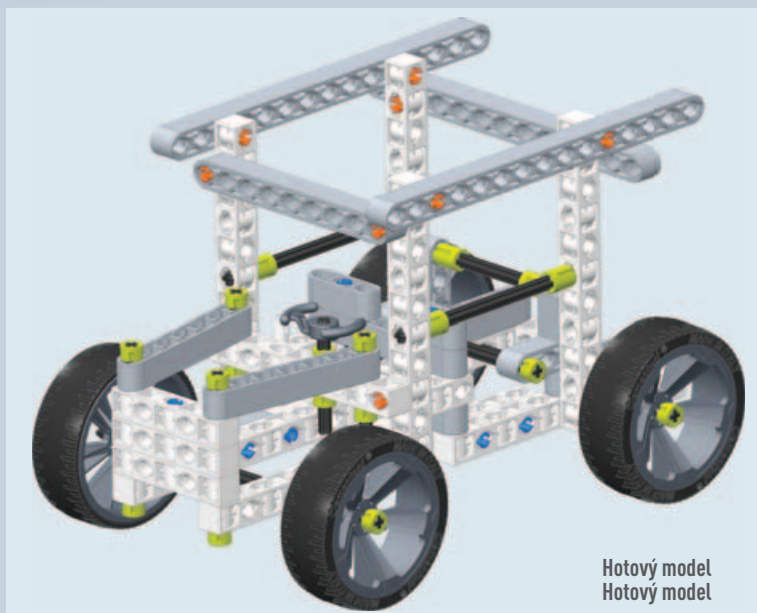
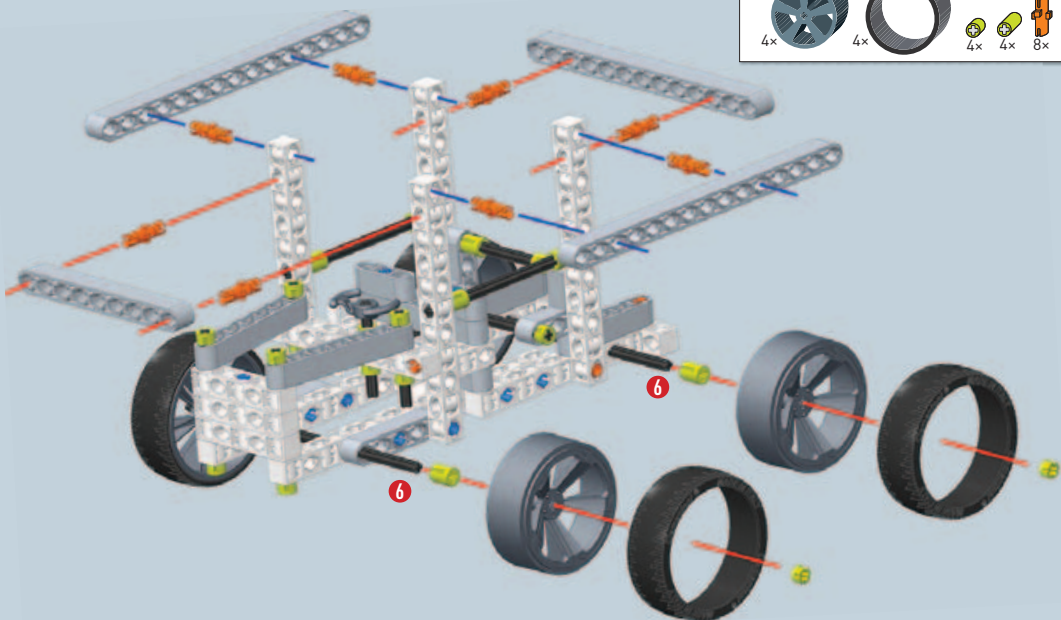
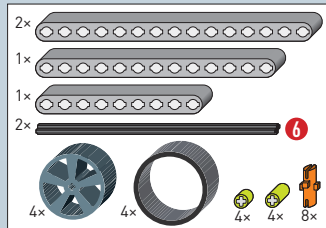

4

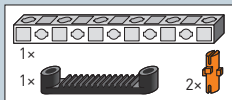

7

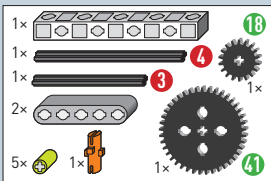

1:1

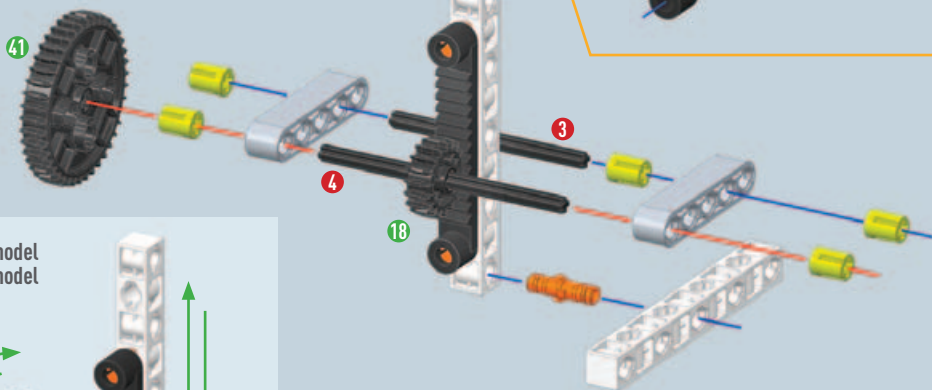
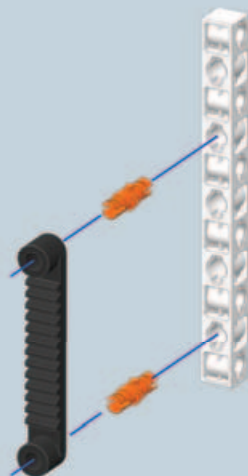
6

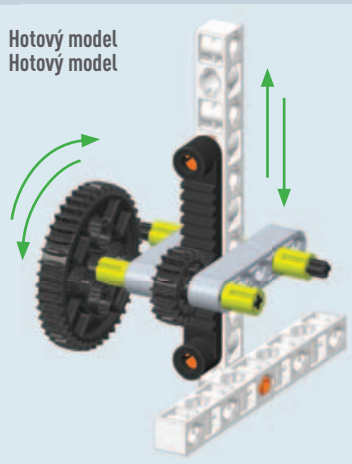
1

2

Hotový model
Hotový model

1:1

3

1:1

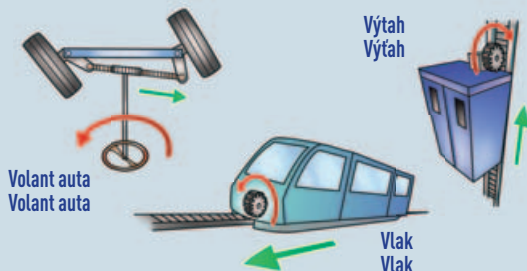
4

Technické informace o hřebenovém řízení

Hřebenová tyč spojená s pastorkem mění otáčivý pohyb na přímočarý pohyb. V případě řízení automobilu se pohyb přenáší na táhla kol a ty se stávají ovladatelnými.

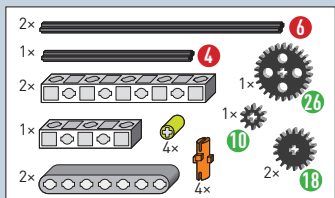
Technické informácie o hrebeňovom riadení

Hrebeňová tyč spojená s pastorkom mění otáčivý pohyb na přímočarý pohyb. V případě řízení automobilu se pohyb přenáší na táhla kolies a tie sa stávajú ovládateľnými.

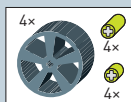
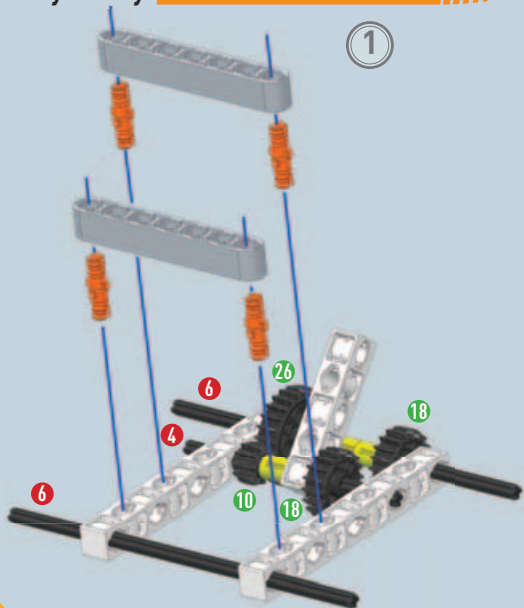

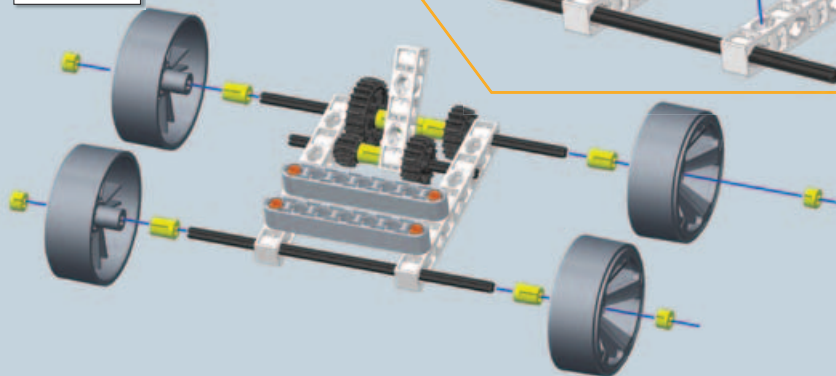
43 Sestroj mechanickou převodovku s ozubenými koly Zostroj mechanickú prevodovku s ozubenými kolesami

1

2

1:1

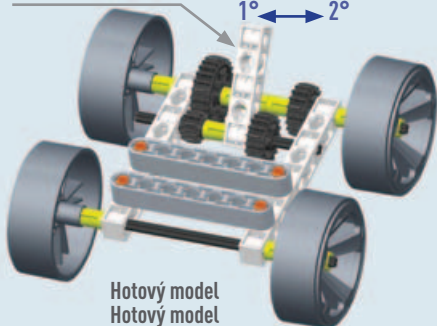

1:1

Řadičí páka / Riadiaca páka

Rychlost / Rýchlosť
1° ↔ 2°

Technické informace o mechanické rychlostní převodovce

U skutečných vozidel jsou ozubená kola uzavřena ve skříní, které se říká převodovka a která je umístěna mezi osou motoru a osou kol.

Jak změnit rychlost

Vodorovným posunutím páky (viz obrázek) dochází k posunutí větších či menších ozubených kol převodovky tak, aby zabírala s ozubenými koly na ose kol auta. Podle toho, které kolo zabírá, dochází ke změně otáčení kol, a tím i ke změně rychlosti auta.

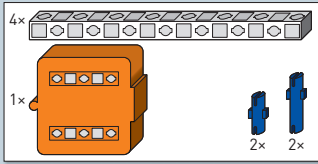
Technické informace o mechanické rychlostnej převodovke

Pri skutočných vozidlách sú ozubené kolesá uzavreté v skříní, ktorej sa hovorí prevodovka a ktorá je umiestnená medzi osou motora a osou kolies.

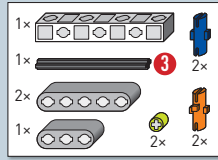
Ako zmeniť rýchlosť

Vodorovným posunutím páky (pozri obrázok) dochádza k posunutiu väčších či menších ozubených kolies prevodovky tak, aby zaberala s ozubenými kolesami na osi kolies auta. Podľa toho, ktoré koleso zaberá, dochádza k zmene otáčania kolies, a tým i k zmene rýchlosti auta.

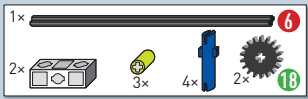
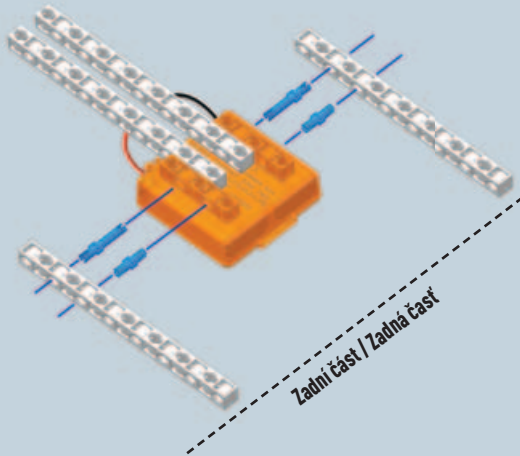
44 Auto s převodovkou a s elektromotorem / Auto s převodovkou a s elektromotorem

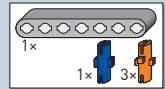
1

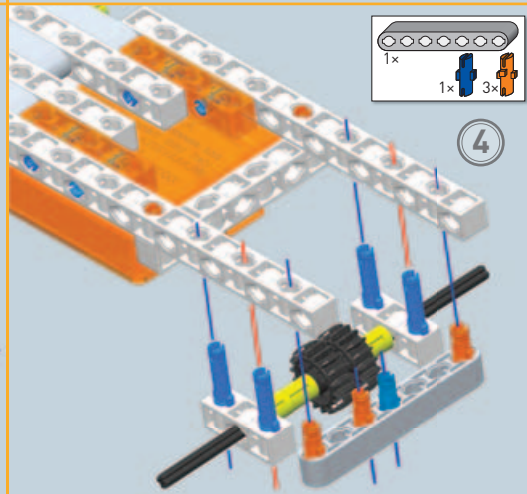
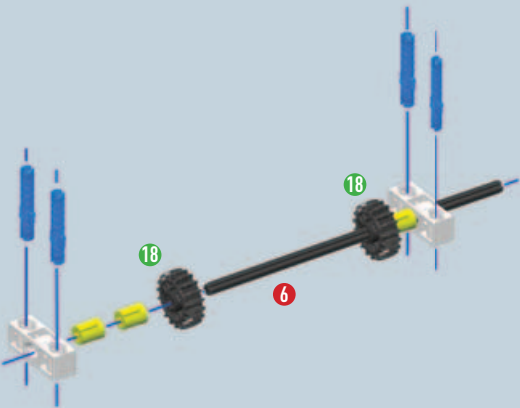
2

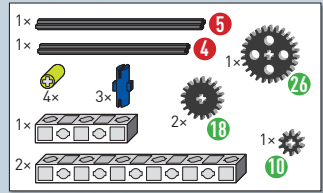
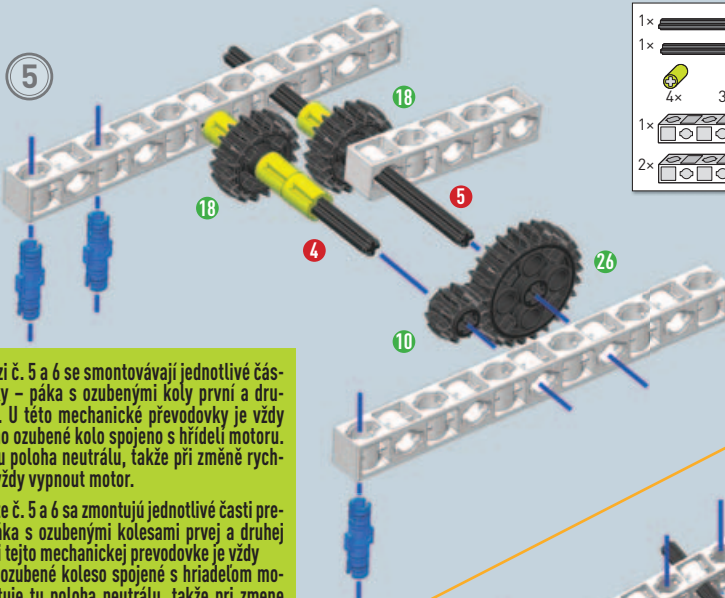

3

4

Pozn.: Ve fázi č. 5 a 6 se smontovávají jednotlivé části převodovky – páka s ozubenými koly první a druhé rychlosti. U této mechanické převodovky je vždy alespoň jedno ozubené kolo spojeno s hřídelem motoru. Neexistuje tu poloha neutrálu, takže při změně rychlosti musíš vždy vypnout motor.

Pozn.: Vo fáze č. 5 a 6 sa zmontujú jednotlivé časti prevodovky – páka s ozubenými kolesami prvej a druhej rýchlosti. Pri tejto mechanickej prevodovke je vždy aspoň jedno ozubené koleso spojené s hriadeľom motora. Neexistuje tu poloha neutrálu, takže pri zmene rýchlosti musíš vždy vypnúť motor.

Upozornění! Dobře zkontroluj polohu hřídelek vzhledem k bokům auta. Všechny hřídečky musí stejnou měrou přesahovat vpravo i vlevo.

Upozornenie! Dobre skontroluj polohu hriadeľov vzhľadom k bokom auta. Všetky hriadele musia rovnakou mierou presahovať vpravo i vľavo.

Ak řídit rychlosti

Chceš-li u hotového modelu zařadit 1. rychlostní stupeň, posuň řadičí páku k oranžovému kuličku a na řadičí páku lehce zatlač.

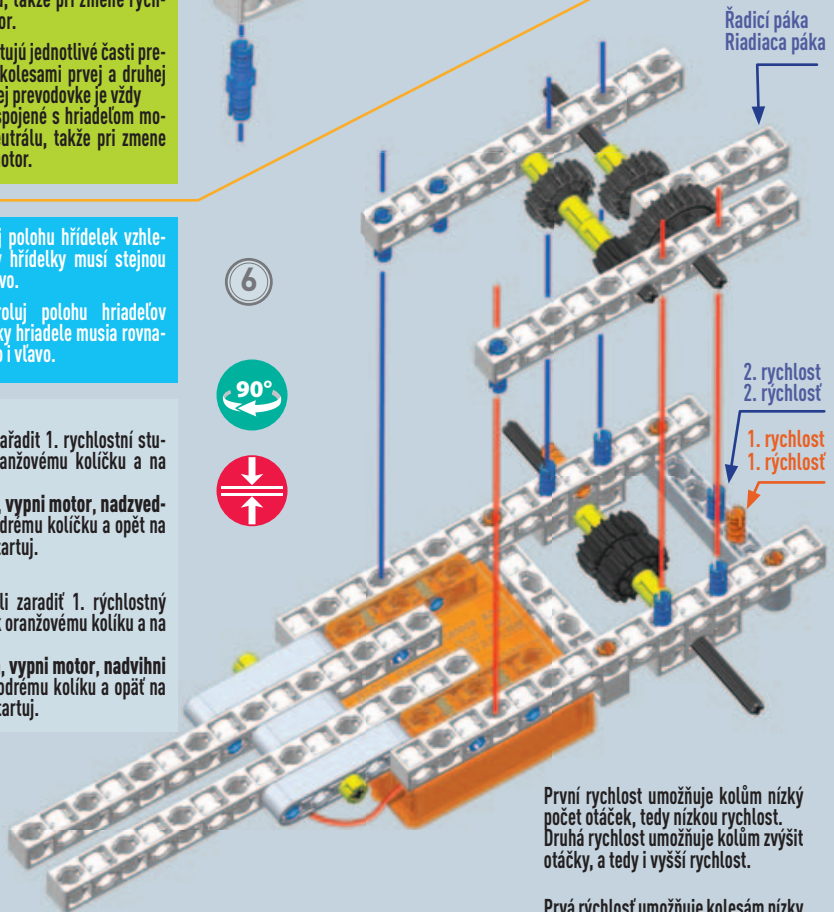
Chceš-li přeradit na 2. stupeň, vypni motor, nadzvedni řadičí páku, přesuň ji k modrému kuličku a opět na páku lehce zatlač. Znovu nastartuj.

Ako riadiť rýchlosti

Ak chceš pri hotovom modeli zaradiť 1. rýchlostný stupeň, posuň riadiacu páku k oranžovému kuličku a na riadiacu páku ľahko zatlač.

Ak chceš preradiť na 2. stupeň, vypni motor, nadvihni riadiacu páku, presuň ju k modrému kuličku a opäť na páku ľahko zatlač. Znovu naštartuj.

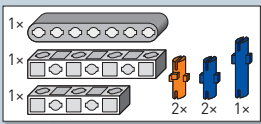
6

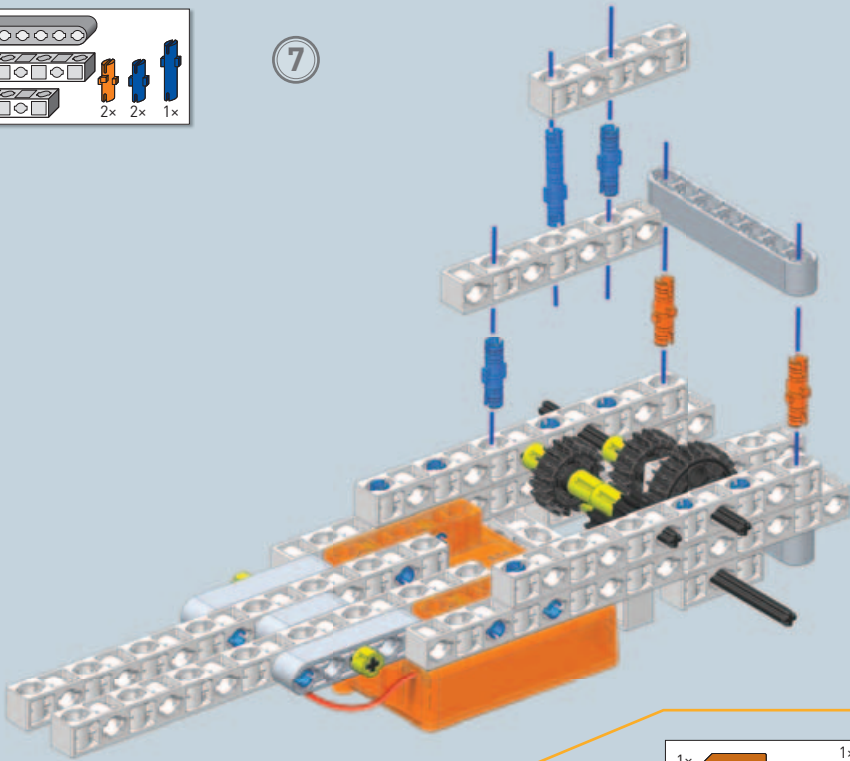
První rychlost umožňuje kolům nízký počet otáček, tedy nízkou rychlost. Druhá rychlost umožňuje kolům zvýšit otáčky, a tedy i vyšší rychlost.

Prvá rýchlosť umožňuje kolesám nízky počet otáčok, teda nízku rýchlosť. Druhá rýchlosť umožňuje kolesám zvýšiť otáčky, teda vyššiu rýchlosť.

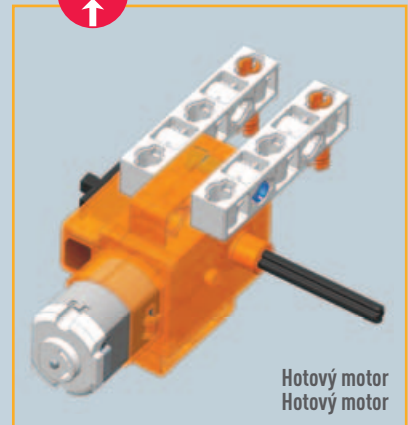
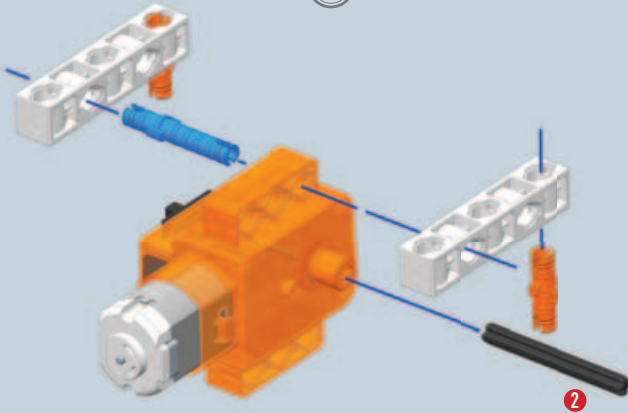
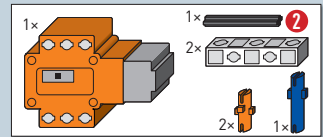

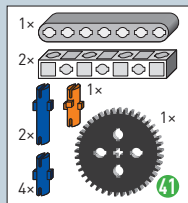
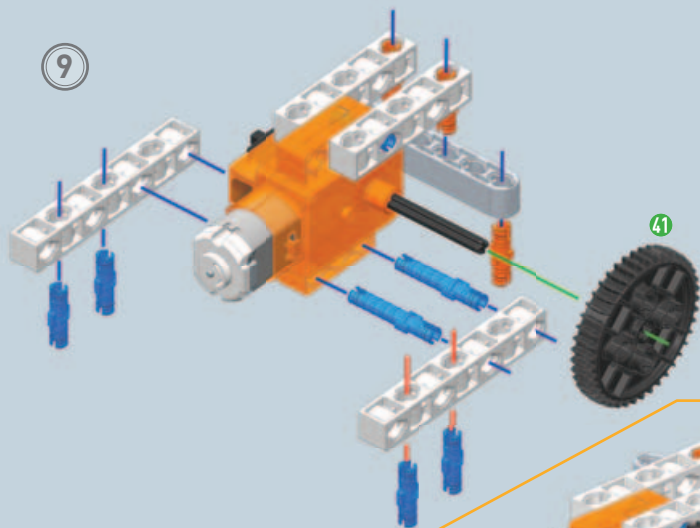
7

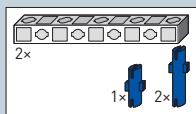
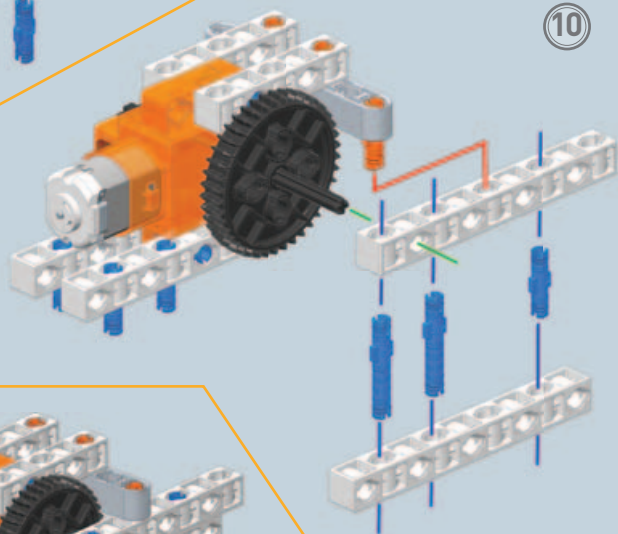
8

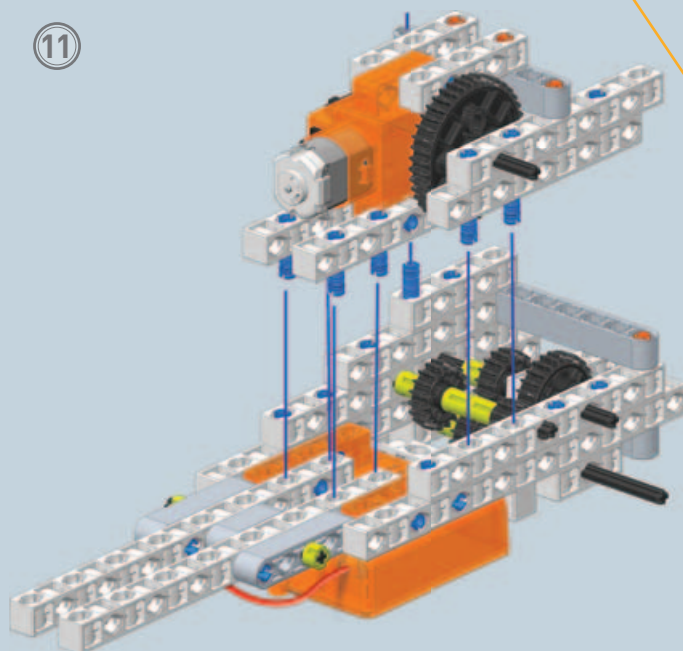
9

10

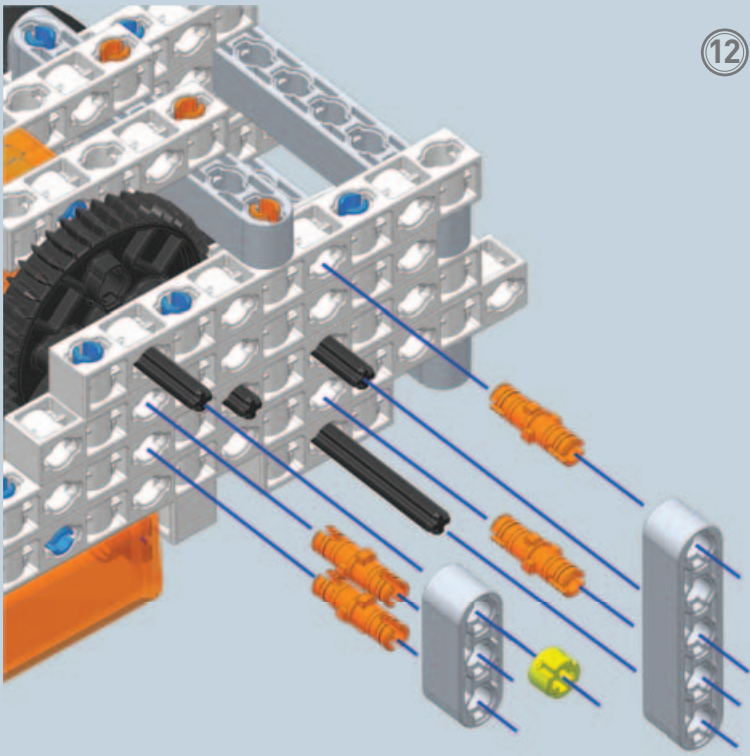
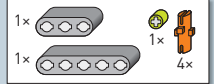

11

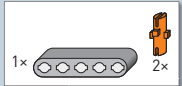

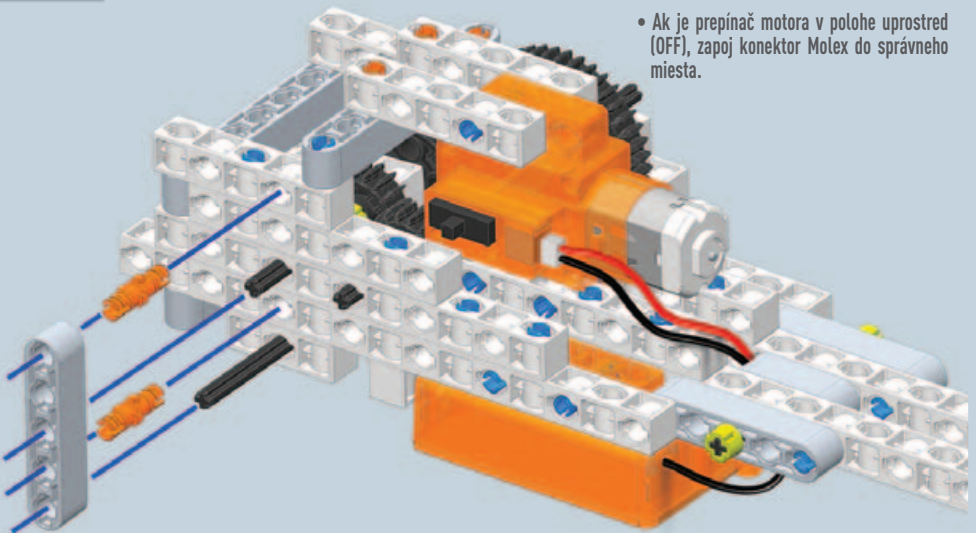
12

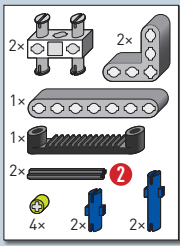

13

- Je-li prepínač motoru v poloze uprostred (OFF), zapoj konektor Molex do správneho miesta.
- Ak je prepínač motoru v poloze uprostred (OFF), zapoj konektor Molex do správneho miesta.

14

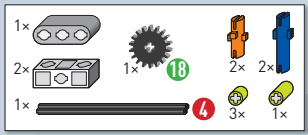
Pravá strana řízení PS
 Pravá strana říadenia hotová PS
 Pravá strana riadenia hotová

Pozn.: Jednotlivé části řízení – hřídelky a kroužky – musí být dobře utažené.
Pozn.: Jednotlivé části riadenia – hriadele a kružky – musia byť dobre utiahnuté.

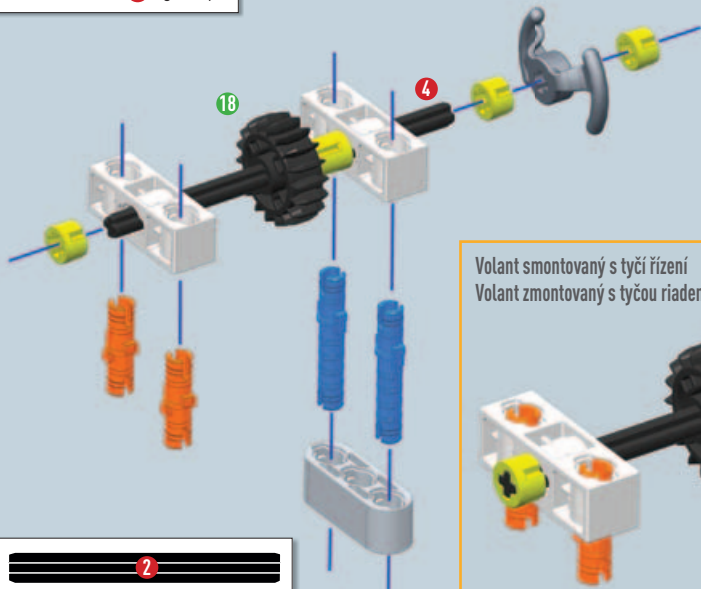
PS

LS

Nesmontované části levé strany řízení
 2 LS
 Nesmontované části levé strany riadenia
 2 LS

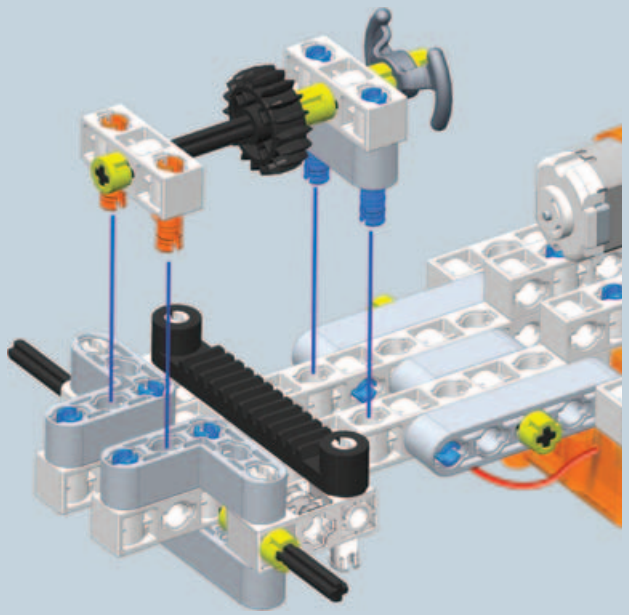
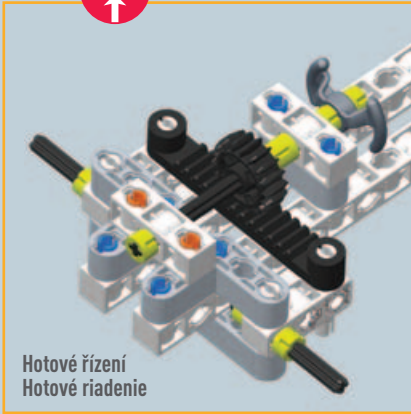
15

Volant smontovaný s tyčí řízení
 Volant zmontovaný s tyčou riadenia

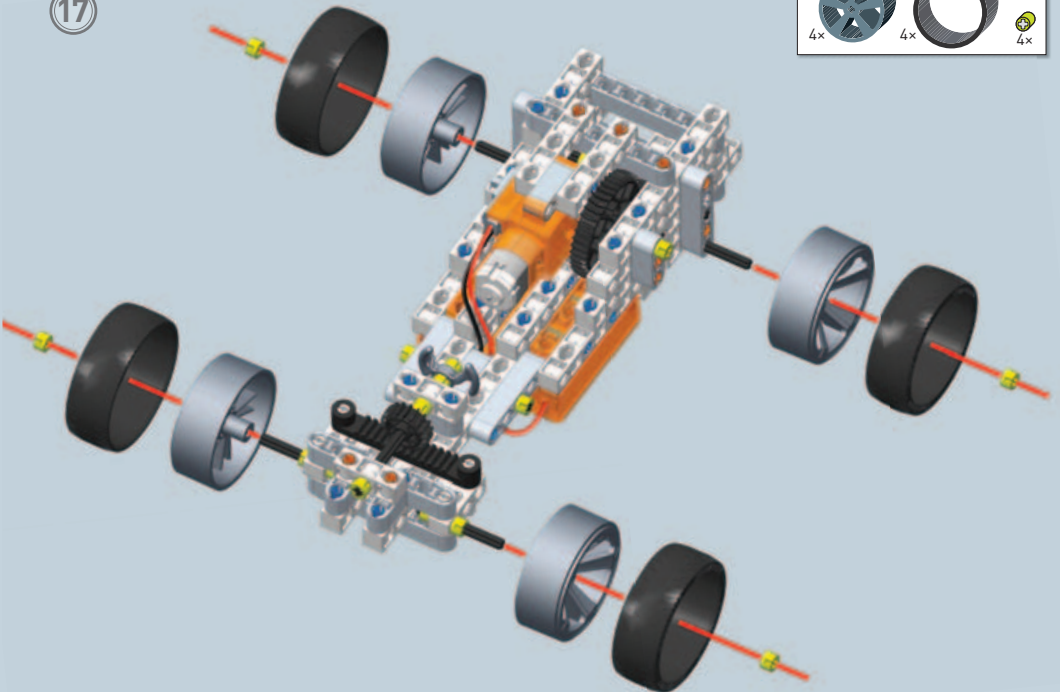
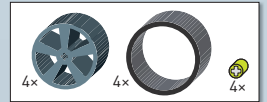

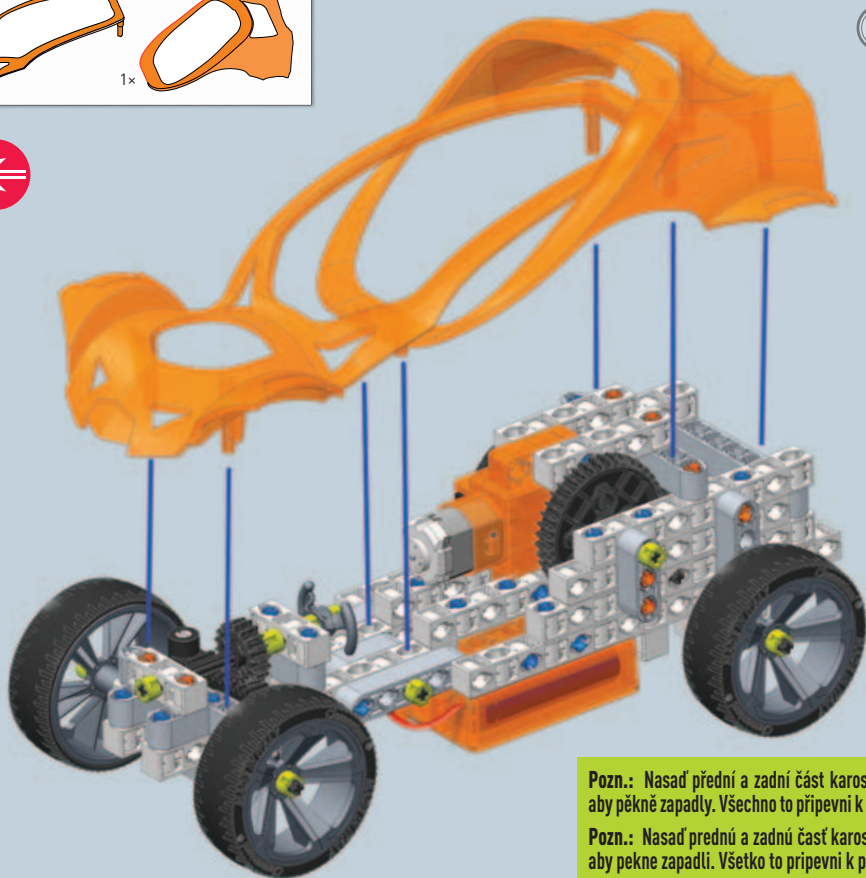
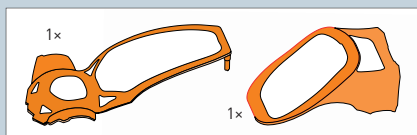
16

Hotové řízení
Hotové riadenie

17

Pozn.: Nasaď přední a zadní část karosérie auta, aby pěkně zapadly. Všechno to připevni k podvozku.

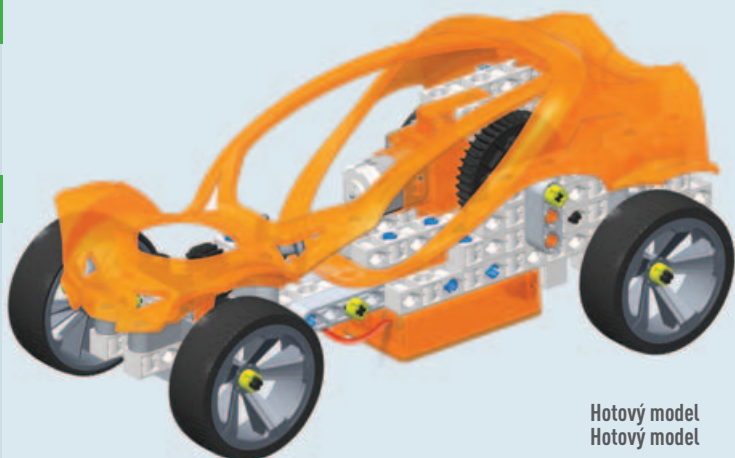
Pozn.: Nasaď přední a zadní část karosérie auta, aby pěkně zapadli. Všechno to připevni k podvozku.

POZOR! Při změně rychlosti vždy vypni motor.

- **Vypínač elektromotoru**
Je-li vypínač v poloze **uprostřed**, znamená to, že je motor vypnutý (**OFF**).
Krajní polohy vypínače znamenají, že je motor zapnutý (**ON**).

POZOR! Pri zmene rýchlosti vždy vypni motor.

- **Vypínač elektromotora**
Ak je vypínač v polohe **uprostred**, znamená to, že je motor vypnutý (**OFF**).
Krajné polohy vypínača znamenajú, že je motor zapnutý (**ON**).

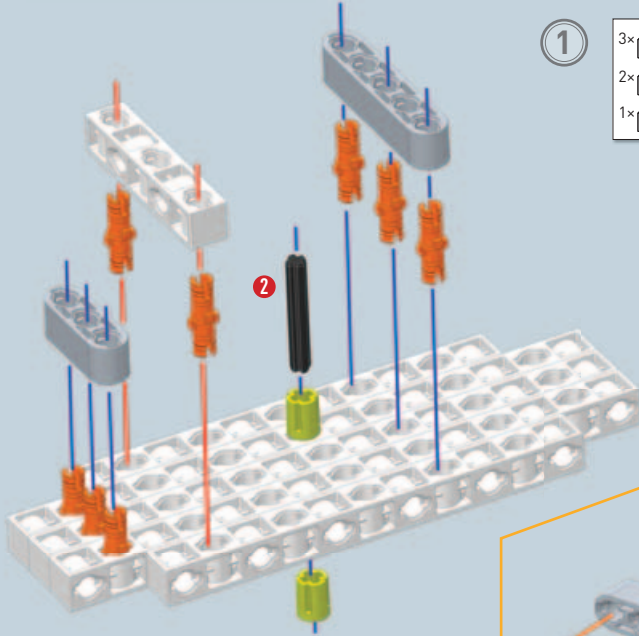
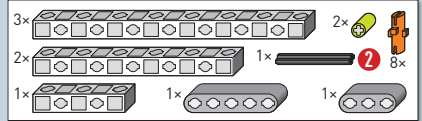

Hotový model
Hotový model

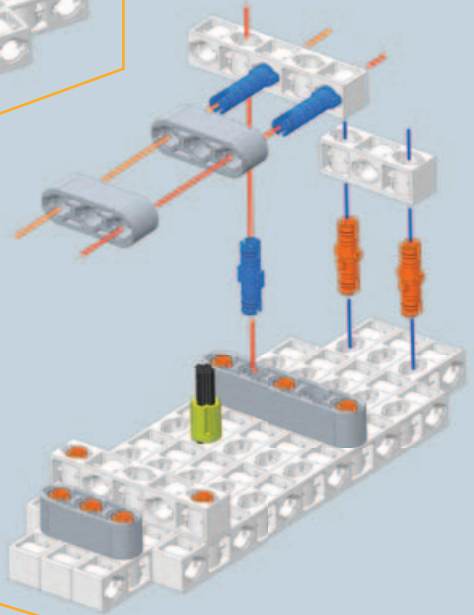
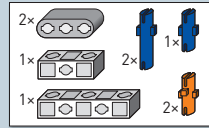
Pozn.: Auto je vybaveno zpětným chodem, stačí použít páčku vypínače motoru a dvourychlostní převodovku.
Pozn.: Auto je vybavené spätným chodom, stačí použiť páčku vypínača motora a dvojrýchlostnú prevodovku.

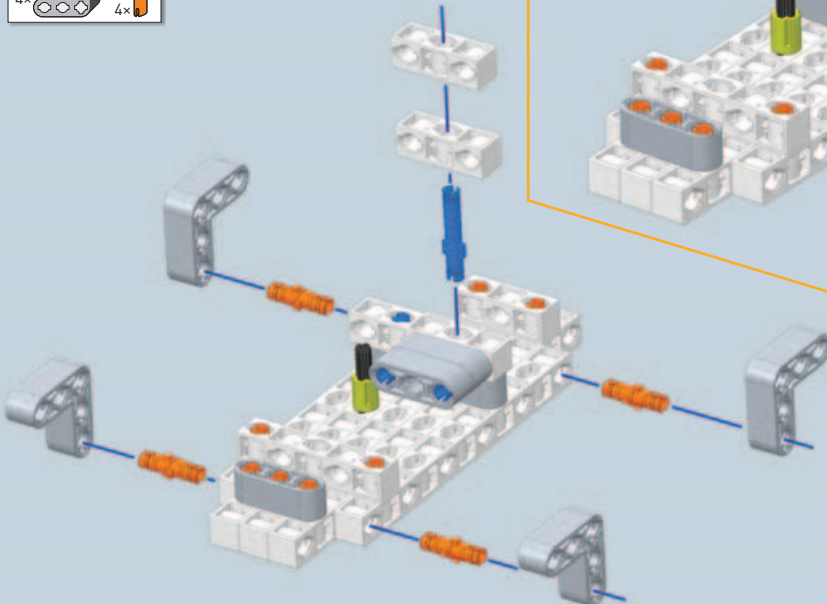
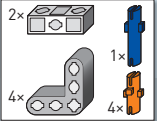
1

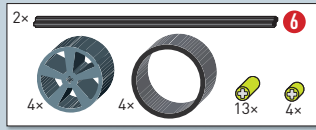
2

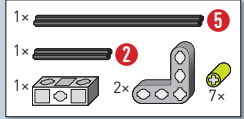
3

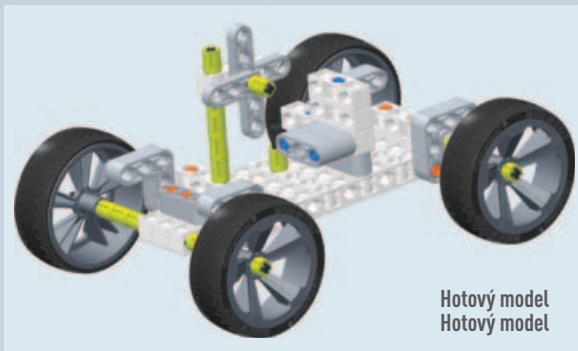
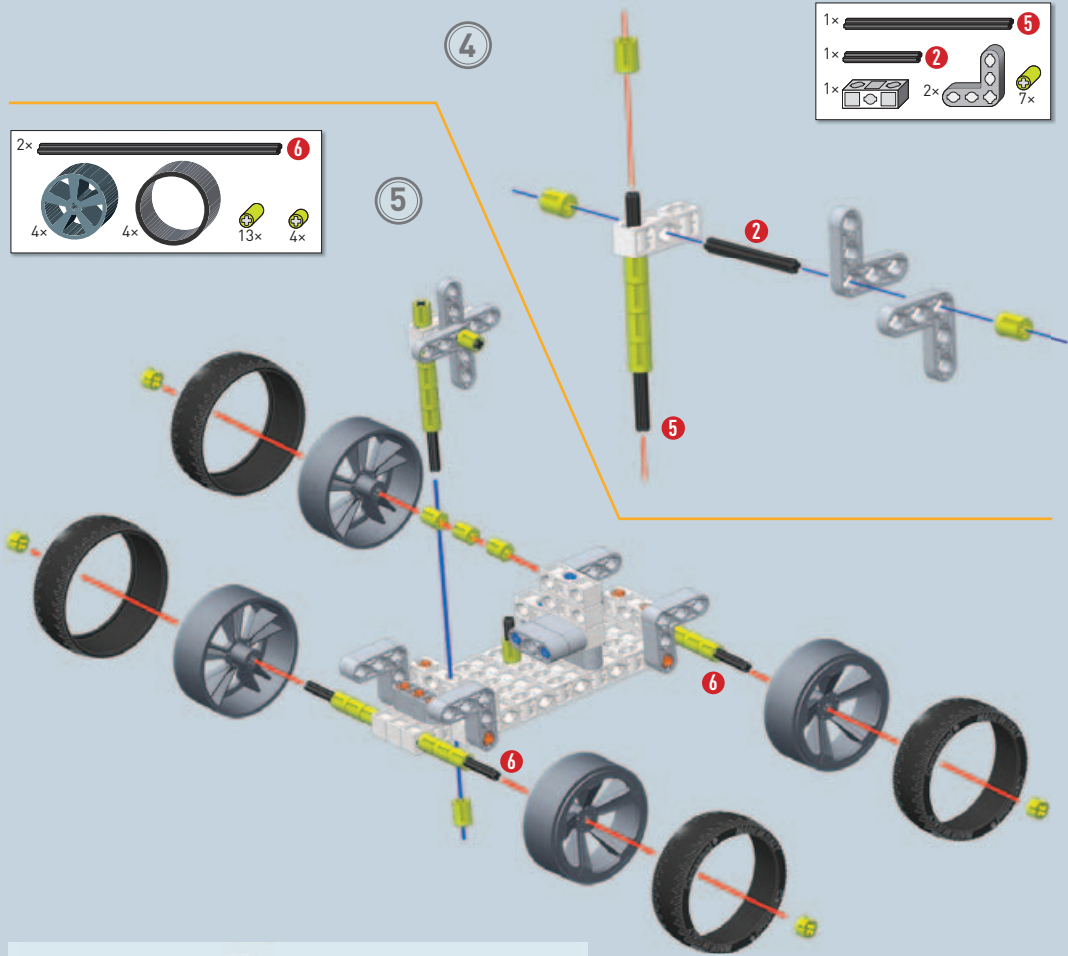

4

5

Hotový model
Hotový model

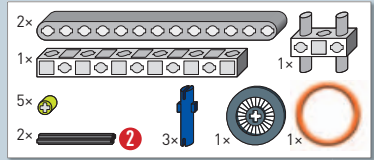
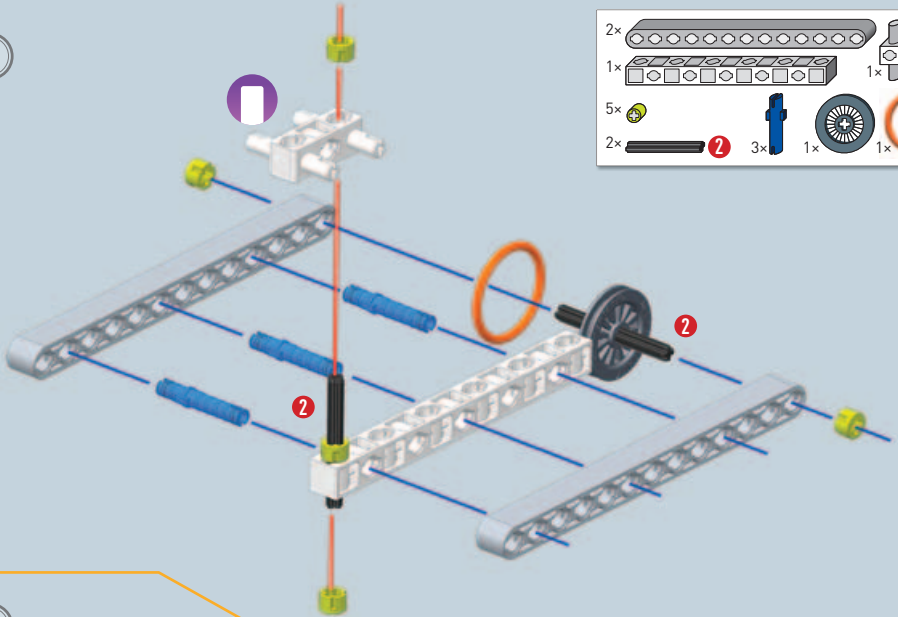
Technické zajímavosti

Rok 1971 – Při výpravě vesmírné lodi **Apollo 15** na Měsíc použila **NASA** – americký úřad pro letectví a kosmonautiku – na měsíčním povrchu první vozidlo s elektromotorem. Vážilo 200 kg, mělo chemické, nedobíjecí baterie a jezdilo rychlostí cca 5 km/hod. Vozidlo pak zůstalo na Měsíci.

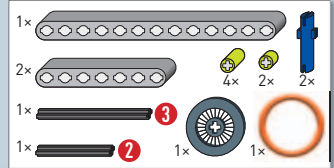
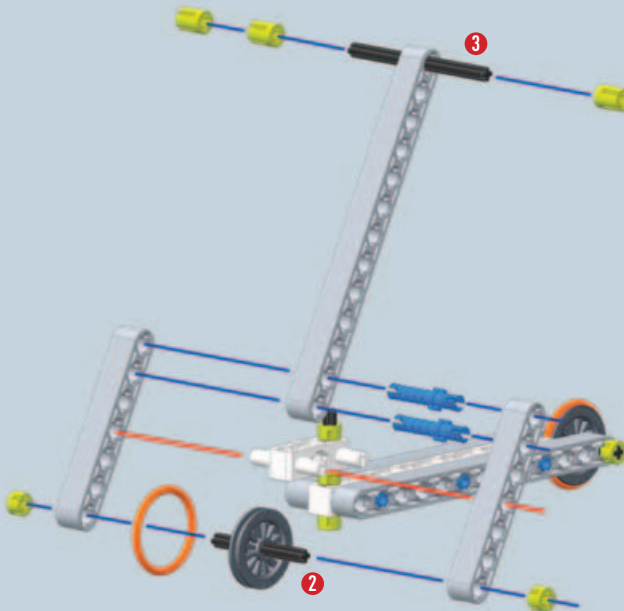
Technické zajímavosti

Rok 1971 – Při výpravě vesmírné lodi **Apollo 15** na Měsíc použila **NASA** (americký úřad pro letectví a kosmonautiku) na měsíčním povrchu první vozidlo s elektromotorem. Vážilo 200 kg, mělo chemické, nedobíjecí baterie a jezdilo rychlostí cca 5 km/hod. Vozidlo potom zůstalo na Měsíci.

1

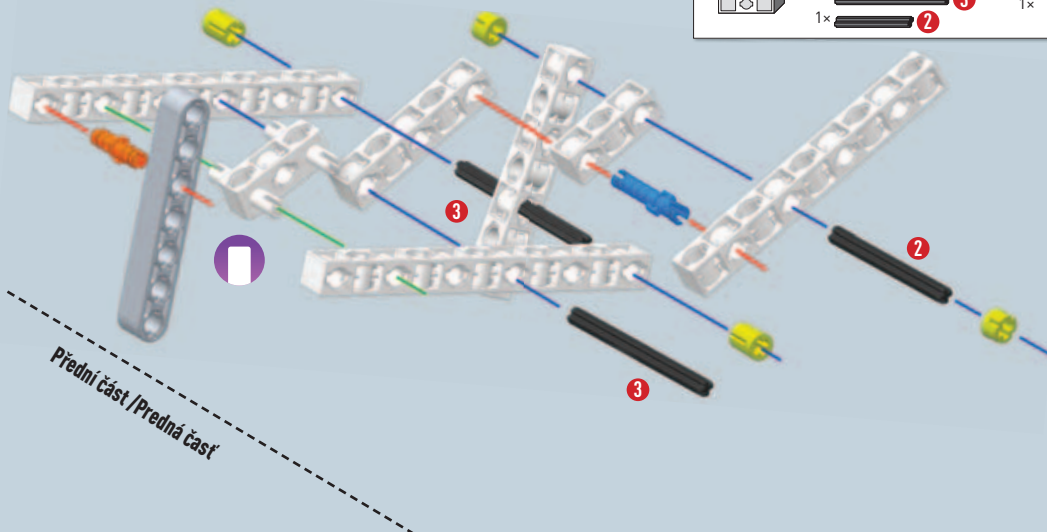
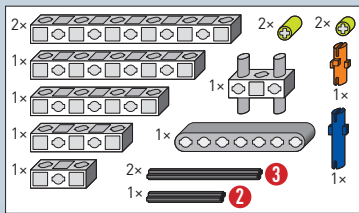
2

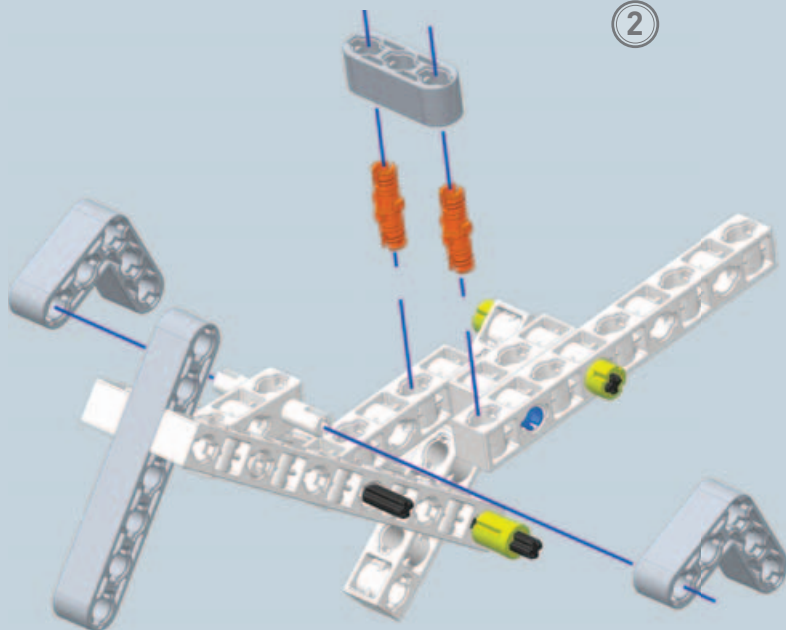
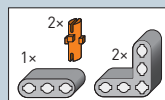
Hotový model
Hotový model

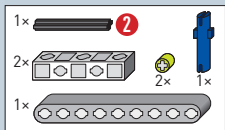
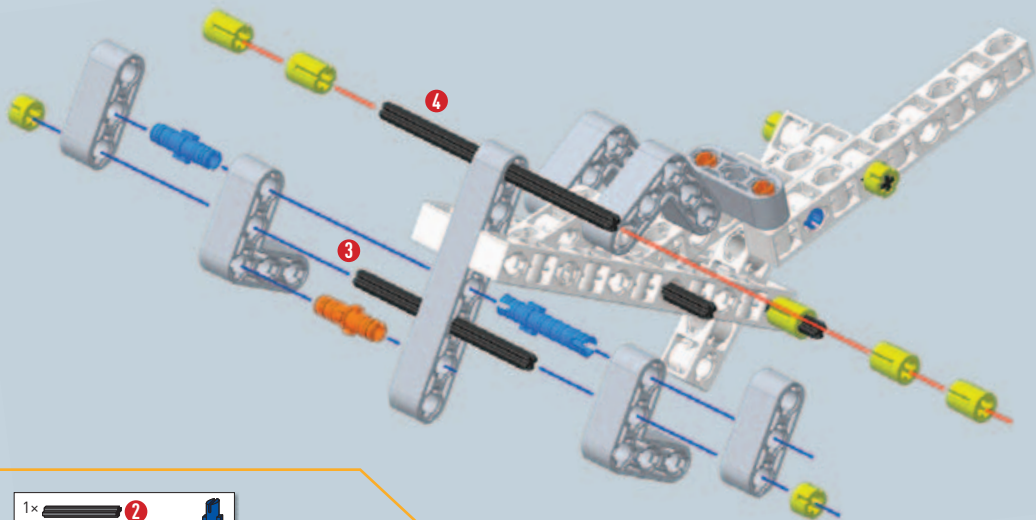
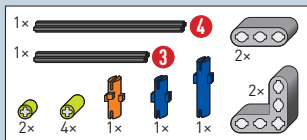
1

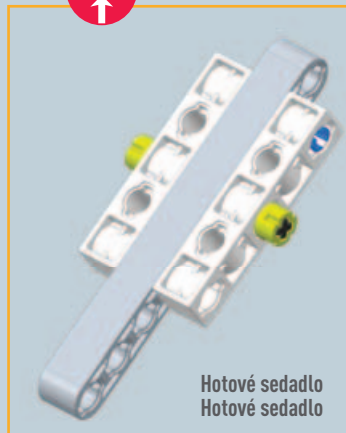
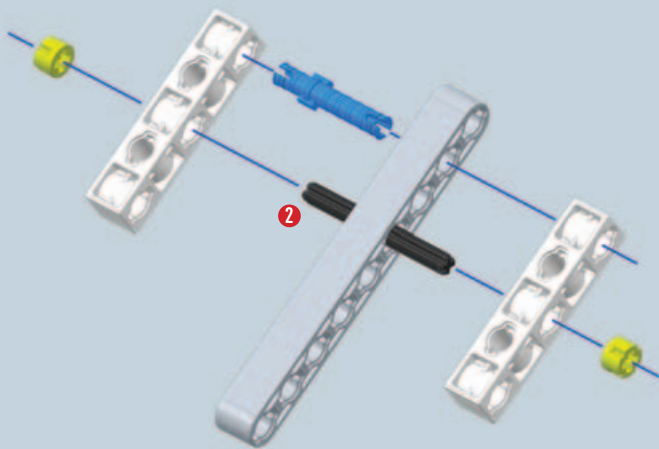
2

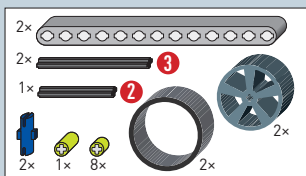

3

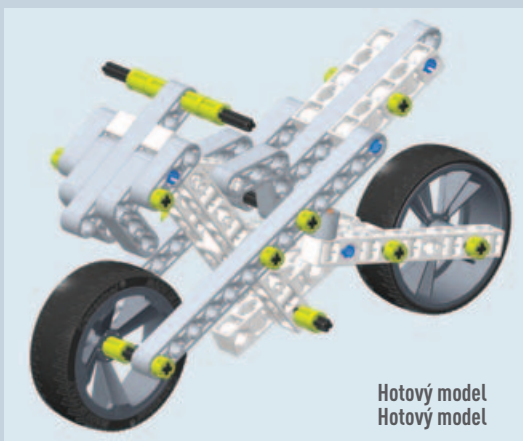
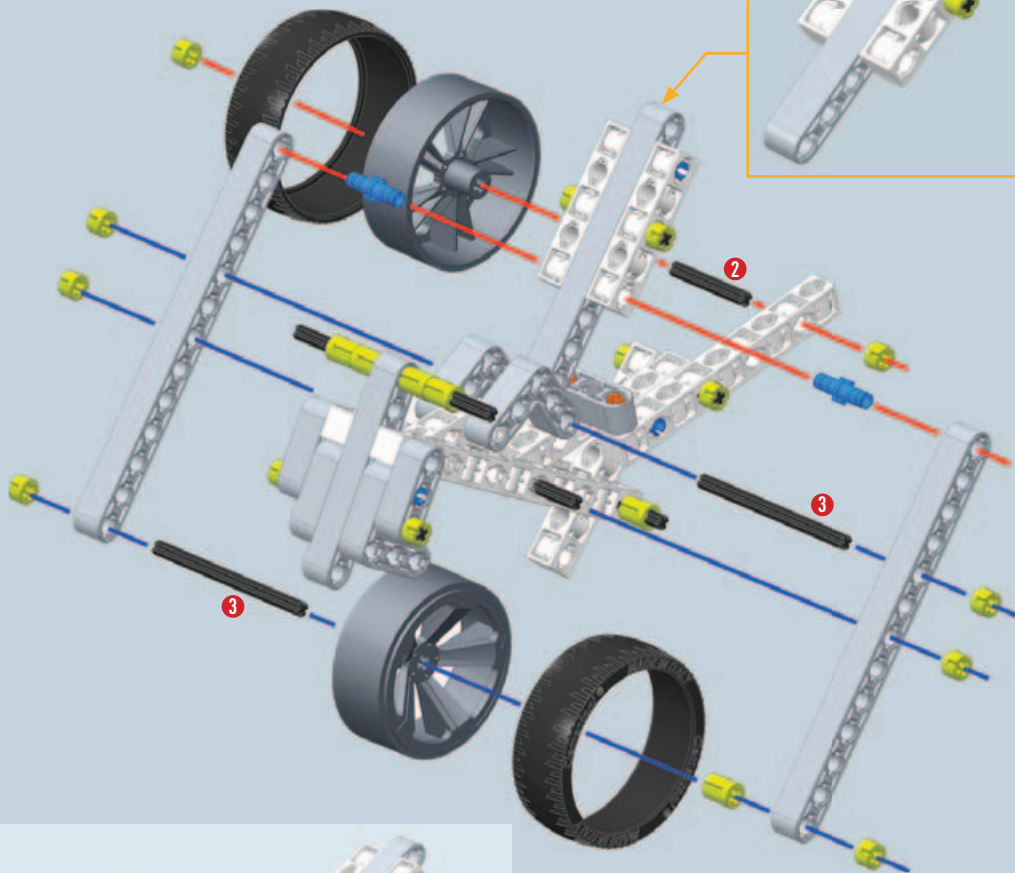
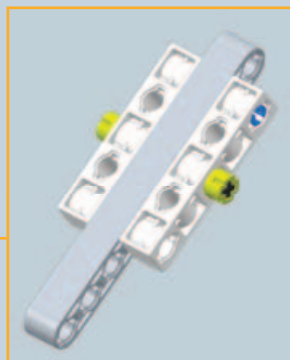

4

5

Hotový model
Hotový model

Technické zajímavosti

Rok 1869 – Francouzský inženýr L. G. Perreaux přihlásil patent na motocykl a sestrojil vozidlo na dvou kolech s parním motorem, vycházející z bicyklu.

Rok 1885 – Němečtí inženýři G. Daimler a W. Maybach postavili první motorku se zážehovým motorem, dřevěným podvozkem a dřevěnými koly.

Technické zajímavosti

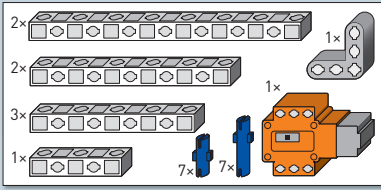
Rok 1869 – Francouzský inženýr L. G. Perreaux přihlásil patent na motocykl a sestrojil vozidlo na dvou kolech s parním motorem, přičemž vycházel z bicyklu.

Rok 1885 – Němečtí inženýři G. Daimler a W. Maybach postavili první motorku se zážehovým motorem, dřevěným podvozkem a dřevěnými kolesami.

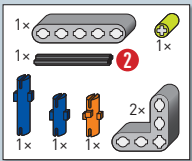
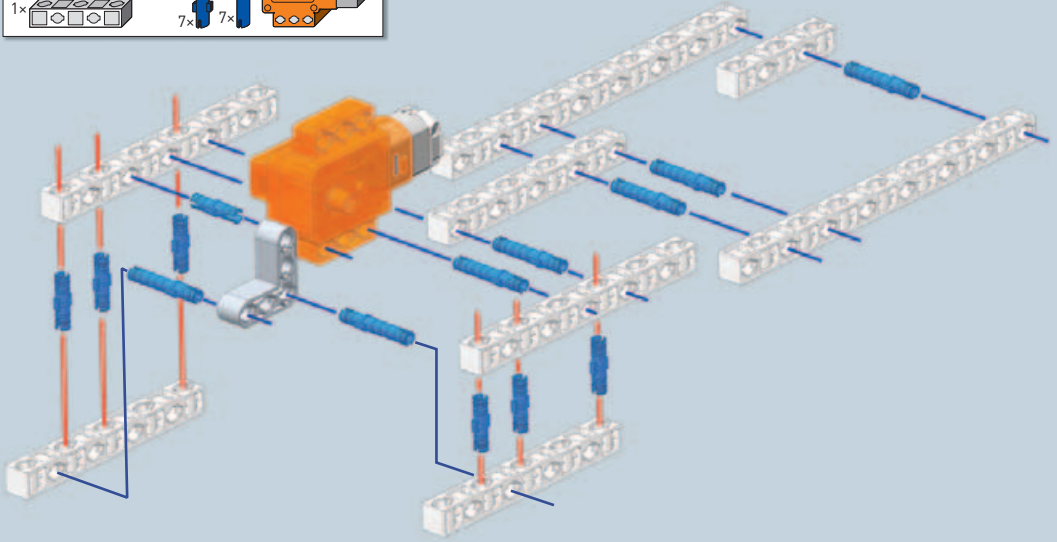

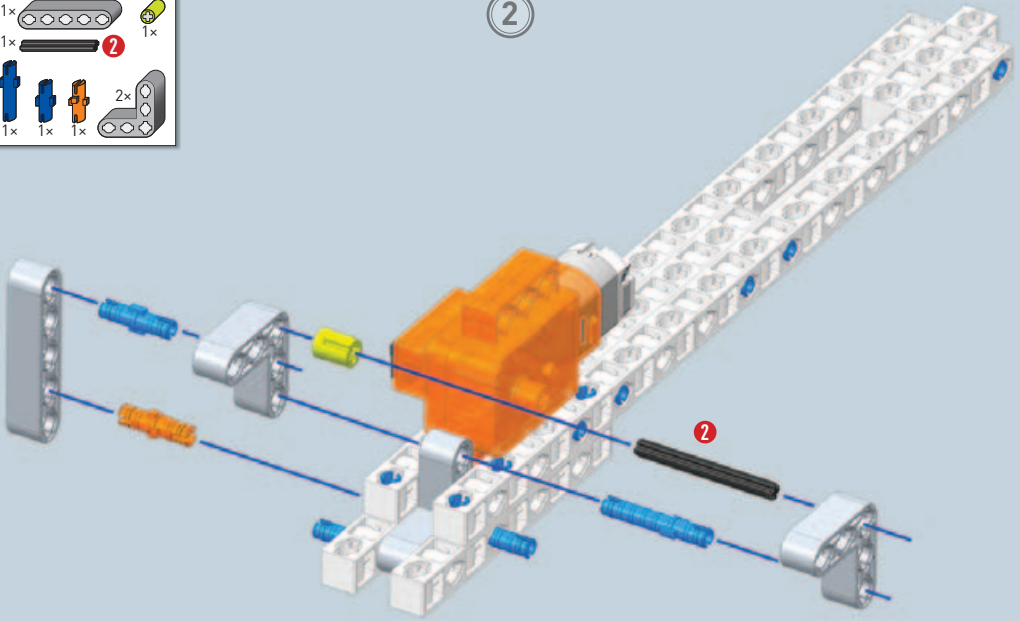
48 Závodnička s elektromotorem / Pretekárske auto s elektromotorom

1

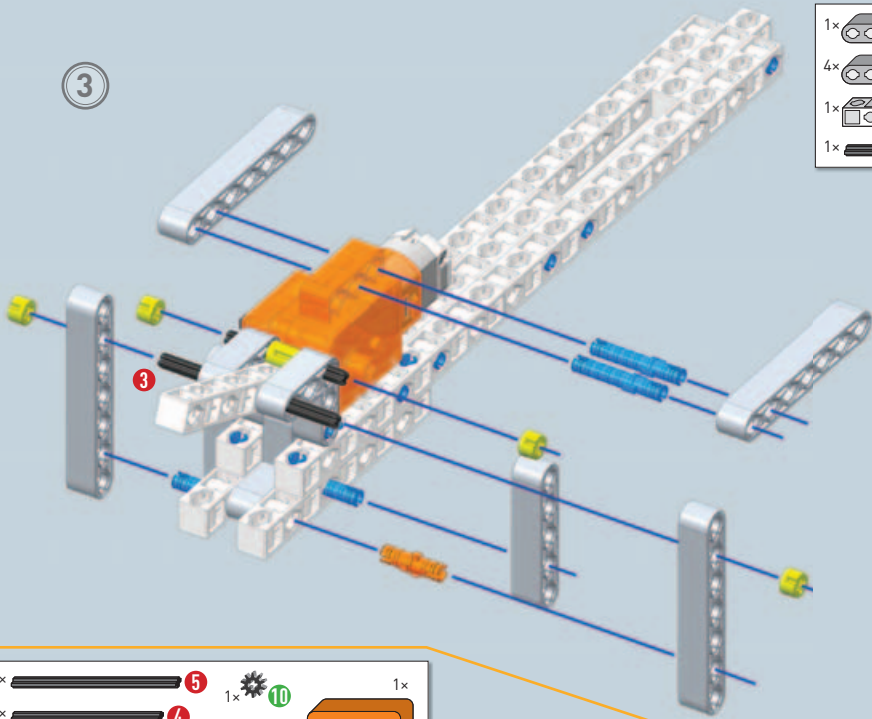
2

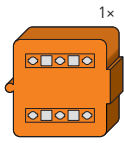

1:1 2

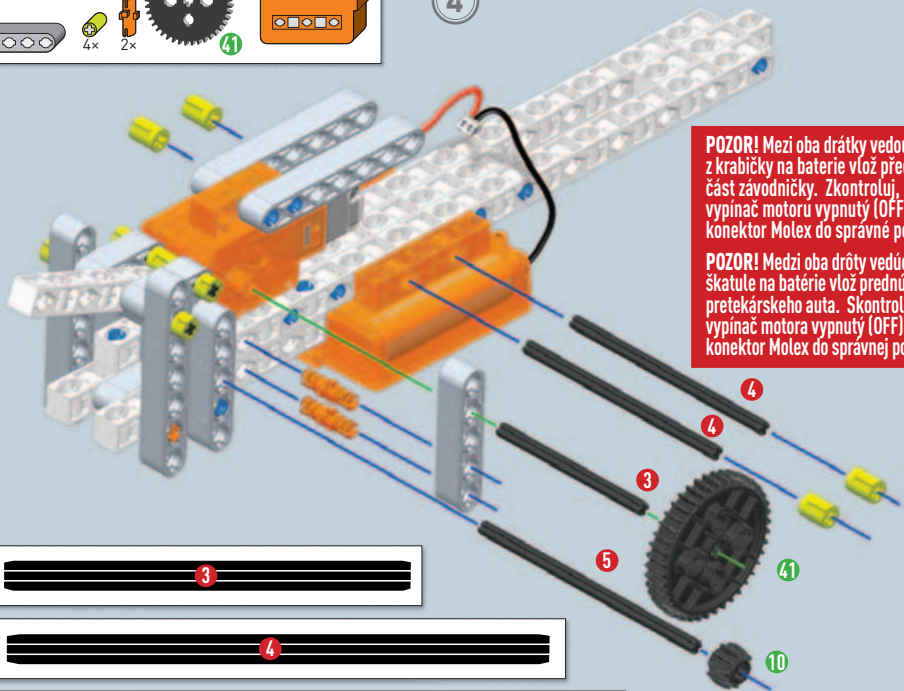
3

- 1x 4x
- 4x
- 1x
- 1x 3
- 2x
- 1x
- 1x

- 1x 5
- 2x 4
- 1x 3
- 1x 4x
- 2x
- 1x 10
- 1x 41
- 1x

4

POZOR! Mezi oba drátky vedoucí z krabičky na baterie vlož přední část závodničky. Zkontroluj, že je vypínač motoru vypnutý (OFF) a zapoj konektor Molex do správné polohy.

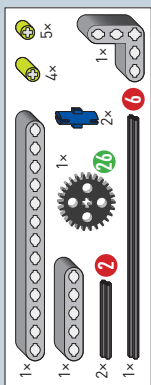
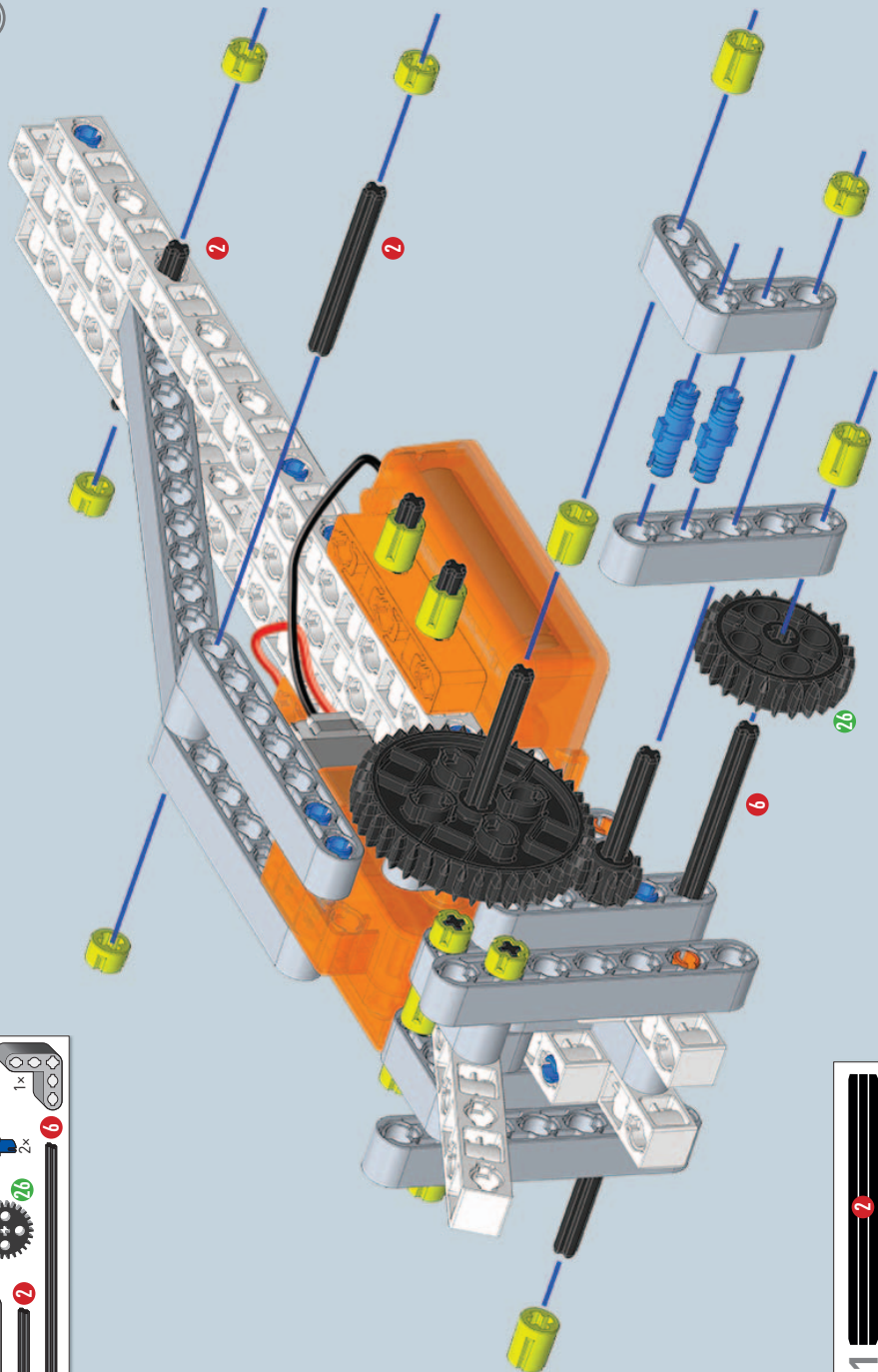
POZOR! Mezi oba dráty vedúce zo škatule na batérie vlož prednú časť pretekárskeho auta. Skontroluj, či je vypínač motoru vypnutý (OFF) a zapoj konektor Molex do správnej polohy.

- 1:1 3

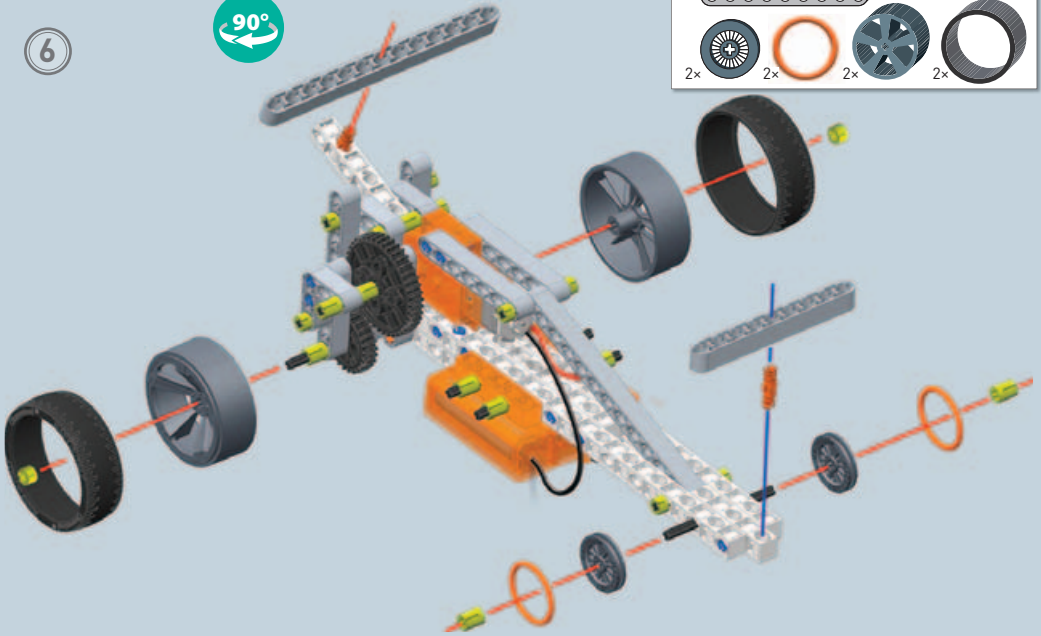
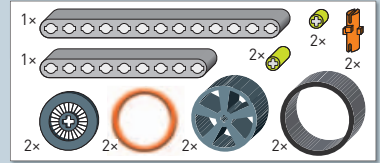
- 1:1 4

- 1:1 5

5

6

Technické zajímavosti

Závodníčka dragster je vozidlo, které umí zrychlit z 0 na 100 km/h za méně než půl vteřiny. Pohyb je přenášen z motoru přímo na kola bez převodovky. Má velmi výkonný motor (desetkrát silnější než formule 1) a může fungovat jen na krátkou dobu. Spotřebuje stovky litrů paliva během pár vteřin.

Technické zaujímavosti

Pretekárske auto dragster je vozidlo, ktoré vie zrýchliť z 0 na 100 km/h za menej než pol sekundy. Pohyb je prenášaný z motora priamo na kolesá bez prevodovky. Má veľmi výkonný motor (desaťkrát silnejší než formula 1) a môže fungovať len na krátku dobu. Spotrebuje stovky litrov paliva počas pár sekúnd.

• Vypínač elektromotoru

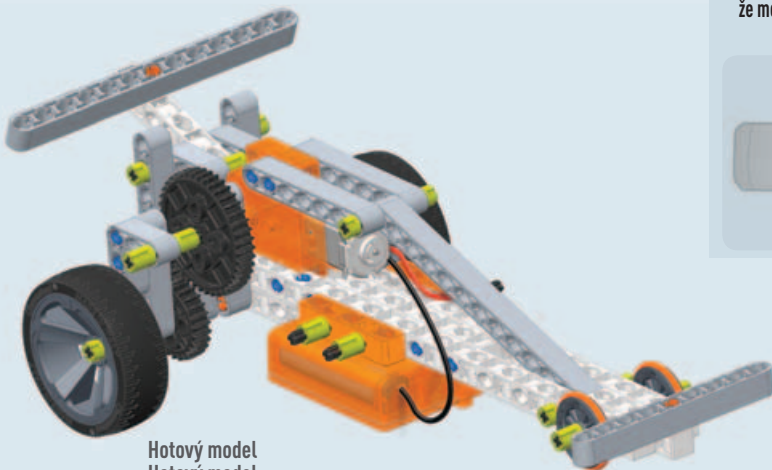
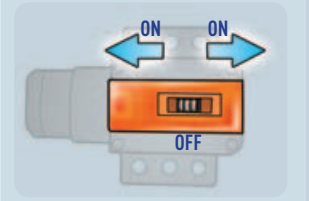
Vypínač v poloze **uprostřed** znamená, že motor je vypnutý (**OFF**).

Vypínač v **krajní poloze** znamená, že motor je zapnutý (**ON**).

• Vypínač elektromotora

Vypínač v poloze **uprostřed** znamená, že motor je vypnutý (**OFF**).

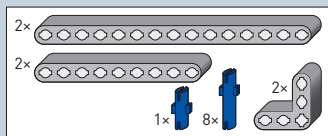
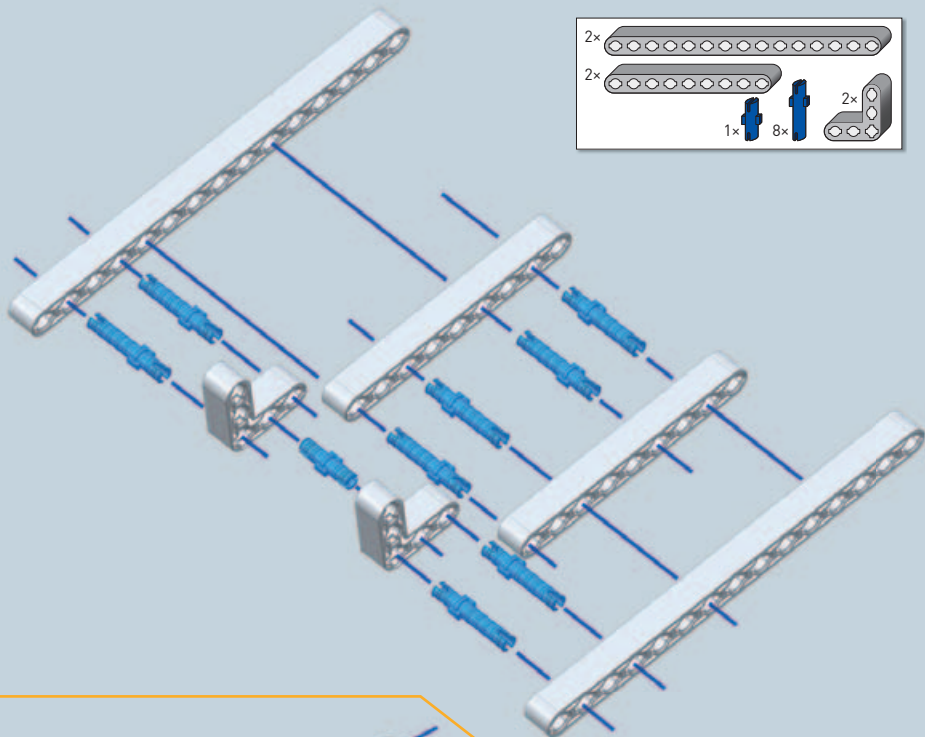
Vypínač v **krajní poloze** znamená, že motor je zapnutý (**ON**).

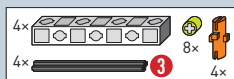
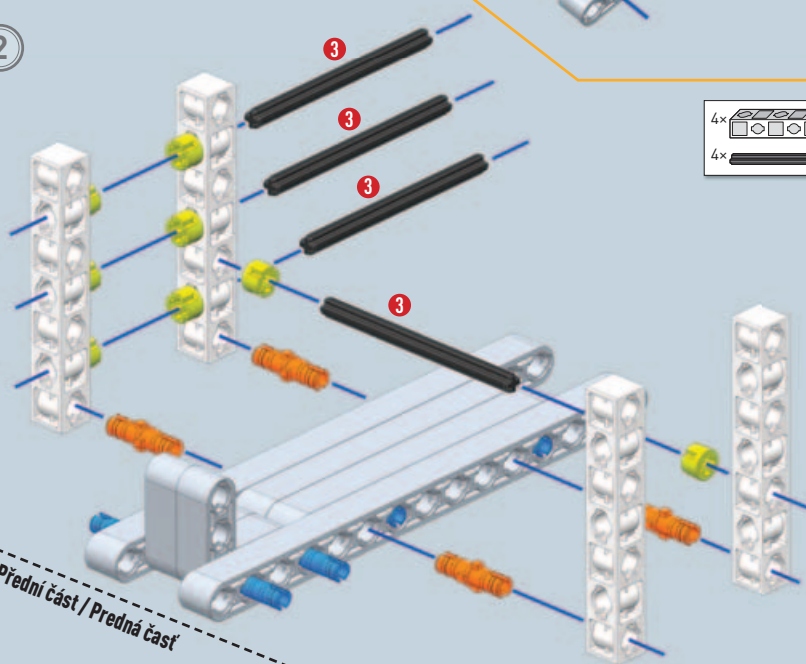
Hotový model
Hotový model

1

2

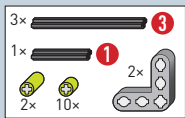

Přední část / Predná časť

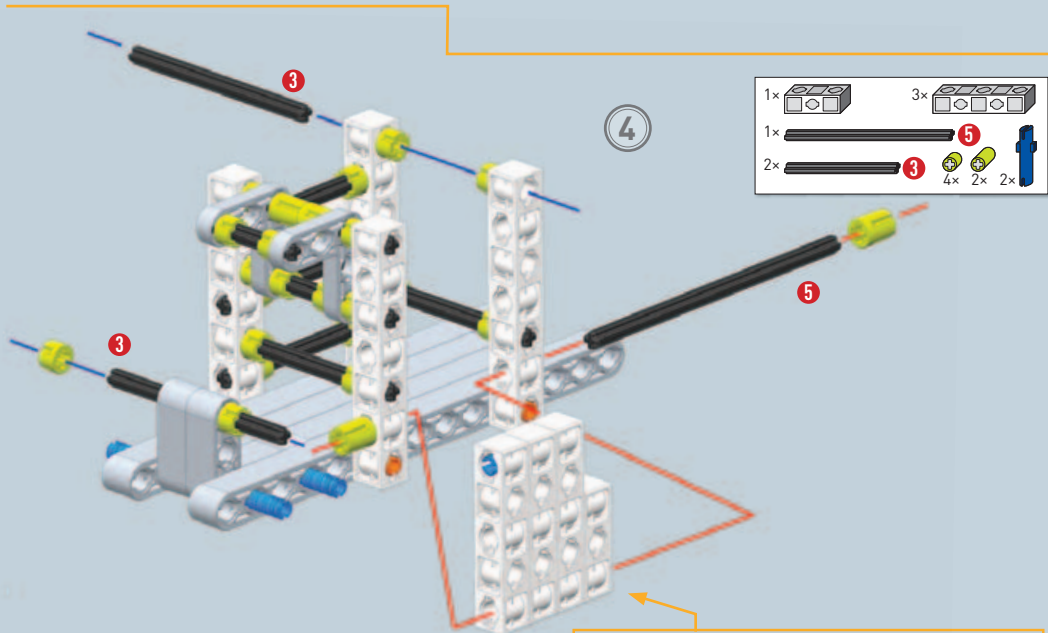
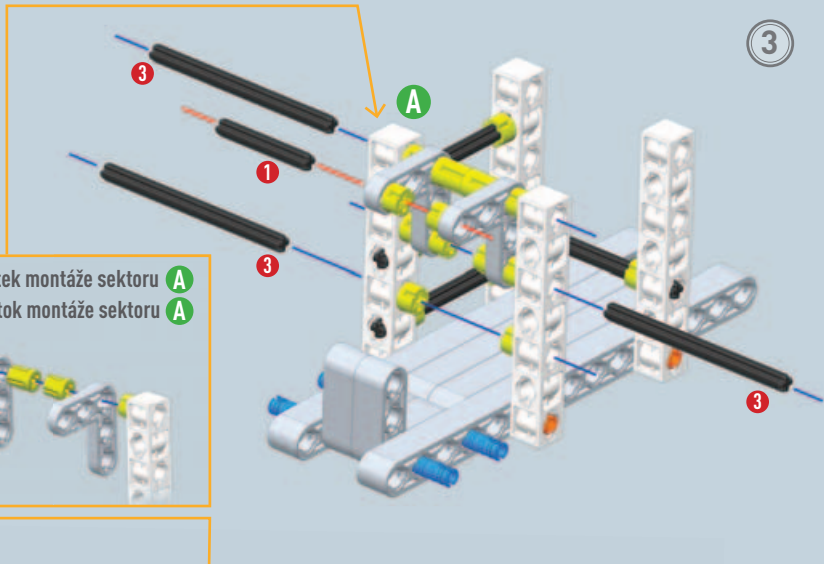
1:1

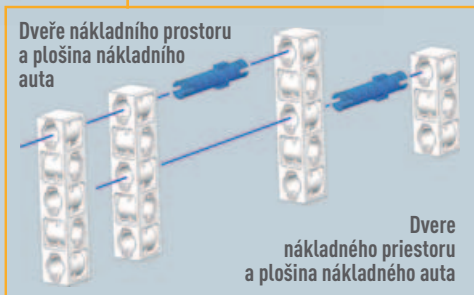
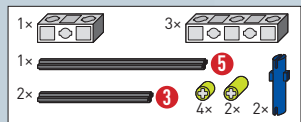

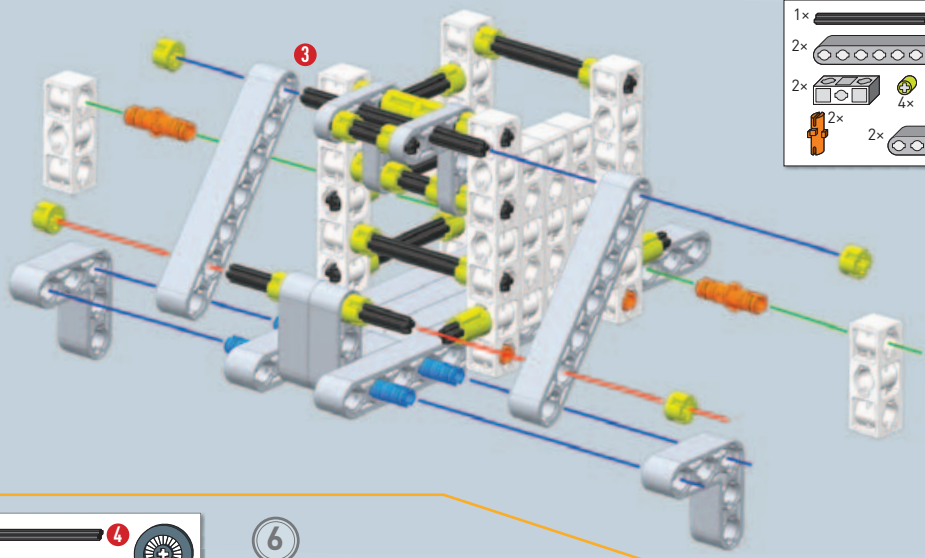
3

4

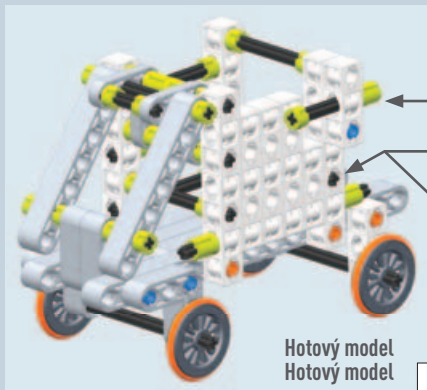
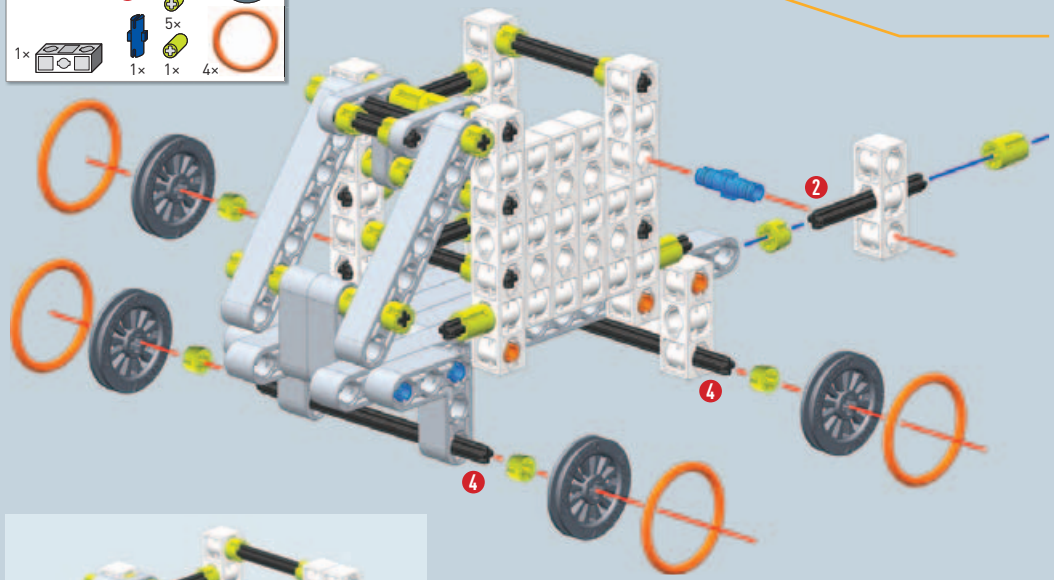
5

- 1x 3
- 2x
- 2x 4x
- 2x 2x

6

- 2x 4
- 1x 2 4x
- 1x 1x 5x
- 1x 1x 4x

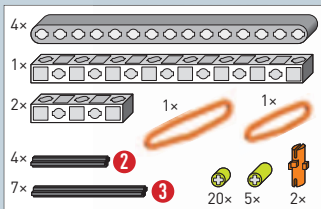
Hotový model
Hotový model

Hřídelka pro zavírání dveří / Hriadeľ na zatváranie dverí

Zadní dveře s panty dole se mohou změnit na plošinu pro nástup a výstup zvířat.

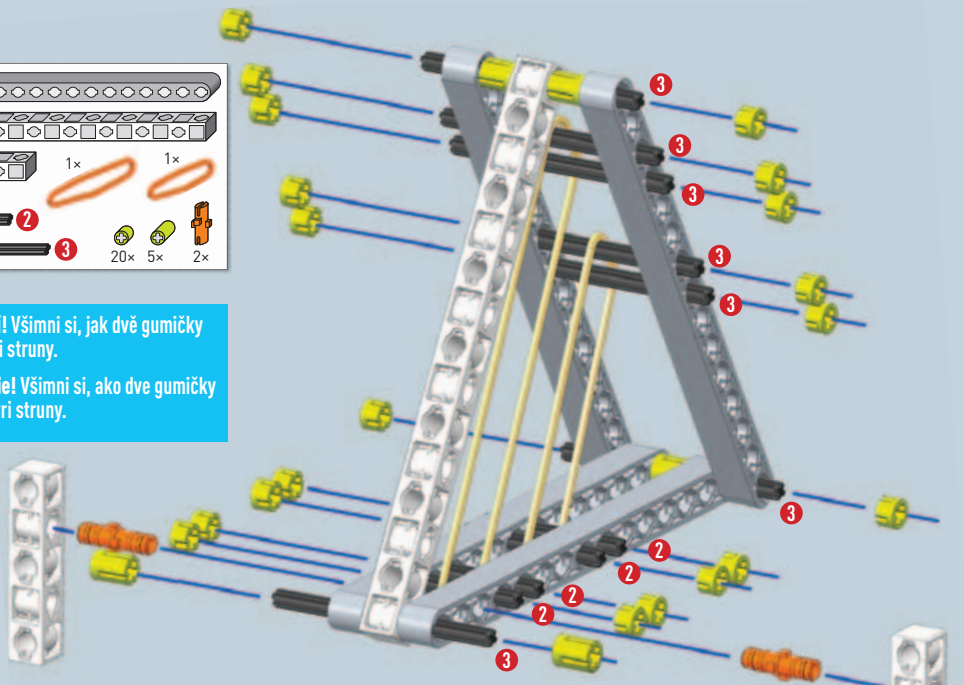
Zadné dvere s pántmi dole sa môžu zmeniť na plošinu na nástup a výstup zvierat.

Upozornění! Všimni si, jak dvě gumičky vytvoří čtyři struny.

Upozornenie! Všimni si, ako dve gumičky vytvoria štyri struny.

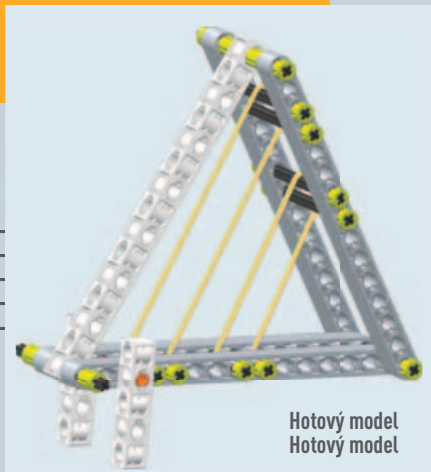
Technické zajímavosti

Čtyři doteky prstů na struny harfy, částice vzduchu se rozkmitají a ve vzduchu se začnou tvořit zvukové vibrace. Pokud tyto vibrace dorazí do tvého ucha, pak přes ušní bubínek projdou dále do mozku a ty uslyšíš zvuk. Zvuky se šíří také kapalinami a pevnými látkami. Ve vzduchu je rychlost zvuku cca 340 metrů za sekundu (m/s), ve vodě 500 metrů za sekundu (m/s), ve dřevě průměrně cca 3 500 metrů za sekundu (m/s) a železem prochází zvuk rychlostí přes 5 000 metrů za sekundu (m/s). Ve vakuu a ve vesmíru se zvuk nešíří, protože tam není vzduch.

Technické zajímavosti

Štyri dotky prstov na struny harfy, častice vzduchu sa rozkmitajú a vo vzduchu sa začnú tvoriť zvukové vibrácie. Pokiaľ tieto vibrácie dorazia do tvojho ucha, tak cez ušný bubienok prejdú ďalej do mozgu a ty počuješ zvuk. Zvuky sa šíria tiež kvapalinami a pevnými látkami. Vo vzduchu je rýchlosť zvuku cca 340 metrov za sekundu (m/s), vo vode 500 metrov za sekundu (m/s), v dreve priemerne cca 3 500 metrov za sekundu (m/s) a železom prechádza zvuk rýchlosťou okolo 5 000 metrov za sekundu (m/s). Vo vákuu a vo vesmíre sa zvuk nešíri, pretože tam nie je vzduch.

- Zabrnkaj na struny v uvedenom poradí.
- Zabrnkaj na struny v uvedenom poradí.

Hotový model
Hotový model

Výrobce / Výrobca:
Clementoni S.p.A.

Zona Industriale Fontenoce, s.n.c.
62019 Recanati (MC) – Italy
Tel.: +39 071 75811 – Fax: +39 071 7581234
www.clementoni.com

